

18 OBSERVANT

INSTROOM STUDENTEN BLIJFT STABIEL

De Rijksuniversiteit Limburg lijkt het plafond van haar groei bijna te hebben bereikt. Uit de vooraanmeldingscijfers van het Centraal Bureau Plaatsing en Aanmelding (peildatum 5 januari) blijkt dat in totaal 1895 eerstejaars in september een studie aan de RL willen beginnen, vorig jaar rond die tijd waren dat er 1825.

De toename bedraagt slechts vier procent, terwijl er vorig jaar nog sprake was van een omstuurige groei met bijna 25 procent. Het aantal aanmeldingen voor de RL ligt niettemin boven het landelijk gemiddelde. De studierichtingen die de Rijksuniversiteit Limburg in huis heeft groeien landelijk weliswaar licht (één procent), maar Maastricht zit daar met vier procent groei net boven.

De belangstelling voor een studie geneeskunde aan de RL is met maar liefst 21 procent toegenomen (nu 413, vorig jaar 340 aanmeldingen). Daarmee is de Maastrichtse medi-

sche faculteit na Utrecht het meest in trek bij aanstaande studenten. De economische faculteit groeit met tien procent (nu 630, vorig jaar 573), en alleen Rotterdam heeft vaker de voorkeur van aanstaande economiestudenten. De aanmeldingen voor een studie rechten (nu 324, vorig jaar 332) en gezondheids-wetenschappen (nu 528, toen 581) nemen daarentegen af.

In totaal hadden zich op 5 januari 1989 ruim 35.000 eerstejaars aangemeld voor een universitaire studie, evenveel als vorig jaar. Dat betekent dat ook de landelijke groei

vorig jaar nog drie procent - inmiddels stagneert. De universiteiten van Utrecht, Rotterdam, Groningen, Delft en Eindhoven kunnen dit jaar minder studenten verwachten dan in 1988, alle andere universiteiten groeien. De Katholieke Universiteit Nijmegen voert de lijst aan met een toename van 11 procent, wat opmerkelijk is gezien het feit dat deze instelling al verschillende jaren met dalende studentenaantallen kampt.

De vooraanmeldingscijfers worden nog wekelijks bijgesteld, maar geven toch al een eerste indicatie van de stagnerende groei van de RL. Op basis van deze gegevens zullen er in september naar schatting 1550 à 1600 eerstejaars in Maastricht komen studeren, evenveel als in september '88. De grotere belangstelling voor een studie geneeskunde in Maastricht vertaald zich -gezien de numerus fixus- immers niet in méér studenten.

Emely Nobis

VESTIGING INSTITUUT VN-UNIVERSITEIT IN MAASTRICHT STAP DICHTERBIJ

Er is eindelijk overeenstemming bereikt tussen de Nederlandse regering en de leiding van de in Tokyo gevestigde Universiteit van de Verenigde Naties, UNU, over de bijdrage van de regering aan een instituut in Maastricht. De Tweede Kamer heeft enige reserves bij het financieringsplan en heeft de Algemene Rekenkamer om commentaar verzocht. Is dat positief, dan ligt een snelle goedkeuring door de Kamer in de lijn der verwachtingen. Het UNU-instituut zal onderzoek gaan doen naar de economische en sociale gevolgen van de invoering van nieuwe technologie in de ontwikkelingslanden. De UNU streeft naar geografische spreiding van haar instituten. Een vorig instituut (WIDER) van de UNU ging om niet geheel opgehelderde redenen aan de neus van Maastricht voorbij en werd in Helsinki gevestigd.

Dat het betrokken instituut -inmiddels voorzien van de naam UNI-TECH - nu eindelijk in Maastricht komt is het resultaat van jarenlang delicaat onderhandelen geweest. De kater na de mislukte vestiging van WIDER, het World Institute for Development Economics Research, was immers groot. Alles wijst erop dat de geringe financiële toeschietelijkheid van de Nederlandse regering, vooral de departementen van ontwikkelingssamenwerking, economische zaken (EZ) en onderwijs en wetenschap (O&W), nu het knelpunt vormde. De UNU vroeg in ruil voor vestiging van het instituut binnen onze landsgrenzen een bijdrage van de overheid van 43 miljoen dollar aan haar reservefonds, rond de 85 miljoen gulden dus. De regering blijkt echter niet bereid geweest te zijn om meer dan 30 miljoen gulden in drie jaar, pons-ponsgewijs verdeeld over de ministeries van EZ en

ontwikkelingssamenwerking, te investeren, samen met een jaarlijkse bijdrage van O&W van een miljoen. De 30 miljoen zal volgens de afspraken niet ter beschikking komen van het instituut maar wordt gestort in het reservefonds van de UNU, een eis waaraan UNU nogal hard heeft vastgehouden en waaraan de Nederlandse regering slechts schoorvoetend en uitsluitend terwille van de realisatie van de plannen heeft willen voldoen. Inkomsten uit dit bedrag vloeien wel naar het instituut, dat tevens exploitatiekosten zal kunnen bestrijden uit de bijdrage van O&W. Minister Bukman van ontwikkelingssamenwerking verwacht van de UNU dat ze alles in het werk zal stellen om ook andere donoren tot vrijwillige bijdragen over te halen. Om die reden zou hij geen hogere bijdrage hebben willen toezeggen, zo verklaarde hij twee maanden geleden in een brief aan de Tweede Kamer.

Het bedrag dat de Nederlandse overheid nu ter beschikking stelt is substantieel minder dan wat men in 1983/84 nog aan WIDER wilde spenderen. Toen was reeds 55 miljoen gulden gereserveerd.

Dat het UNI-TECH-instituut naar Maastricht komt is mede te danken aan het feit dat hier sinds enige tijd een ander onderzoeksinstituut is gevestigd. Het betreft MERIT, een beoogd topinstituut dat de economische gevolgen van technologische veranderingen voor de geïndustrialiseerde wereld onderzoekt. Waar UNI-TECH datzelfde voor de derde wereld zal doen ligt wederzijdse aanvulling voor de hand.

Wammes Bos

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 18, 20 januari 1989

Inhoud

Pagina 3

Post-1992

De rector magnificus lanceerde weer een groots plan bij gelegenheid van de diesviering. Hij keek vooruit naar het post-1992-tijdperk en vond daarin een aanleiding om een van zijn favoriete onderwerpen, het particuliere initiatief binnen de universiteit, te bespreken. Weg met de nationale universiteiten, maak er Europese ondernemingen van.

Pagina 5

Universidad de El Salvador

De laatste weken wordt de Universidad de El Salvador met toenemend militair geweld geconfronteerd. Als de situatie verder verslechtert, komen de geplande samenwerkingsprojecten tussen de RL en de UES in gevaar. Een protestbrief heeft het college namens de Maastrichtse universiteit niet gestuurd, want "dan komen we op de zwarte lijst".

Pagina 6-7

"Nie loslaten"

Vorige week vrijdag verleende de RL aan dr. C.F. Beyers Naudé een eredoctoraat in de rechtswetenschap voor zijn strijd tegen de schending van de mensenrechten in Zuid-Afrika. Tijdens zijn ontmoeting met de universiteitsraad en tijdens de diesviering in de St. Janskerk hield de 73-jarige een vurig pleidooi voor gezamenlijke actie van de Nederlandse universiteiten. Het eredoctoraat aan Beyers Naudé schept verplichtingen: "Eкке ga jullie nie loslaten nie".

Verspreiding Observant

Als gevolg van een wijziging in de afspraken met de drukker, verschijnt Observant niet meer op vrijdag, maar op donderdag.

Het blad wordt op donderdagmiddag verspreid over de belangrijkste locaties. Diensten en

vakgroepen, die gewend waren bundeltjes met de benodigde exemplaren in hun postvak te vinden, worden nu verzocht zelf het vereiste aantal bladen van de stapel te nemen, die ze bij postvakken of entree van de verschillende locaties vinden.

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

Interbibliothecair leenverkeer

Sinds 1 januari van dit jaar wordt door de RL-bibliotheek f 10,- per boek gevraagd voor interbibliothecair leenverkeer (IBL). Dit betekent voor de gemiddelde 3e/4e jaars student een extra aanslag op zijn budget, aangezien hij voor het schrijven van scripties en referaten vrij regelmatig gebruik moet maken van boeken die niet aanwezig zijn in de RL-bibliotheek. Deze maatregel is op een aantal punten laakbaar. -De universiteit heeft zich in het verleden wel eens solidair verklaard met studenten. Erg ver gaat die solidariteit blijkbaar niet, want i.p.v. het budget van de student enigszins te verlichten, wordt het juist onnodig verzwaaard. -Medewerkers van de universiteit kunnen hun geld terugkrijgen van de vakgroep. Studenten daarentegen kunnen naar hun geld fluiten. Het aantal boeken dat door studenten geleend wordt is veel kleiner dan het aantal dat geleend wordt door de medewerkers. Waarom niet de medewerkers f 11,- laten betalen, en de studenten bijv. f 2,50? Voor de faculteiten maakt dit nauwelijks iets uit, voor de studenten des te meer. -Het riekt naar chantage. I.p.v. eerst te zorgen voor een fatsoenlijke collectie boeken en tijdschriften, en dan pas geld te gaan vragen voor IBL, wordt er nu geld gevraagd zonder dat een dergelijke collectie er is. -Waarom kunnen andere bibliotheken hetzelfde werk voor niets doen (of zoals in Leiden voor een klein bedrag)? Dat het moeite kost om een boek bij een andere bibliotheek te bestellen kan ik mij voorstellen, maar zulke prijsverschillen zijn absurd. -Ongebreideld gebruik van IBL bestaat niet. Het loont zich niet omdat iedere aanvraag meestal enkele weken in beslag neemt. Bovendien bestelt niemand een wetenschappelijk boek voor zijn lol. De bovenstaande argumenten

tonen aan dat de nieuwe maatregel onrechtvaardig en ongefundeerd is. Zij doet niet anders dan het studeren nog duurder maken. Dit is overigens niet de eerste keer dat dit aan de RL gebeurt (ik denk hierbij aan de secundaire onderwijsmaterialen en cursus wiskunde aan de economische faculteit). Het heeft echter één voordeel. Wanneer een student weer in het rood staat, kan hij altijd zeggen: "made in Maastricht".

Arjan Wolters
Student economie

Geachte lezer

Vol met goede voornemens én goede moed, stapte ik op maandag 2 januari '89 het BMC binnen om aldaar "wéér" actief van start te gaan. Tot mijn stomme verbazing (in dit geval écht stomme verbazing want ik was er vijf minuten stil van) bleken uit één van de afgesloten (!!!) kamers de armleuningen van een digital bureestoel te zijn meegenomen. (Met meegenomen bedoel ik in dit geval gejat!!). Dat er veel gestolen wordt in het BMC is bekend, maar dat zelfs de armleuningen van een stoel niet meer veilig zijn, dat slaat alles. Ik zou zeggen, veel plezier ermee, steun ze, enne ... nog gelukkig nieuwjaar!!

P.S. de armleuningen van zo'n zelfde stoel die twee jaar geleden bij ons is gejat waren zeker versleten?

Mieke van Rooy AF
Margreet Jansen AF

ETRURIA TRAVELS

Diverse voorjaarsreizen naar FLORENCE/TOSCANA v.a. Pasen, incl. vervoer en overnachting f 575,-. Voor nadere informatie bel: 043-217896.

paarljes

Te koop: VW Golf, bouwjaar '75 (motor '81), prijs n.o.t.k. Tel. 043-888523 (BMC), tel. 043-649382 (privé, na 17.00 uur).

Te koop: Golf Diesel 11-1987, APK (ANWB), tot 11-1989, in uitstekende conditie, prijs (incl. div. acc.) f 1500,00. Bel Henk, tel. 043-252216.

Mignon, Ingrid en Gonda hebben een nieuw telefoonnummer: tel. 09-32.11.72.27.18, Lindestraat 34 Veldwezelt.

Gezocht: intelligente i.b.v.a.z., n.o. vent om een vriendschappelijke relatie o.t.b., evt. u.t.b. tot meer. Bel of schrijf: Keu (a.s. 1e jaars), Cimbaalhof 101, 4876 BM Etten-Leur, tel. 01608-15424.

Bourgognekliniek zoekt 1e jaars studenten als inval-verpleegkundigen. Taken: Intake, assistentie bij abortusbehandelingen. Vereisten: A-opleiding, gesprekstechniek, kennis frans, Duits en engels. Brieven binnen 2 weken t.a.v. Directie, Meerssenerweg 166, 6222 AK Maastricht.

Gezocht: huis met minstens 4 slaapkamers en tuin. Bij voorkeur wijken St. Pieter, Jekerkwartier, Brusselsepoort of Scharn. Prijs: pl. min. f 200.000. Tel. 043-866666 sefn 1668 of 216224.

Te koop aangeboden: een ijskast met vriesvak, merk Bauknecht, hoogte 1,40 m, breedte 60 cm, diepte 60 cm. Hoogte vriesvak 35 cm. Prijs f 350,00. Een wasmachine, merk Philips en een vaatwasmachine (klein defect), samen voor f 75,00. Een bontjas maat 38/40, bruine vos, driekwart lengte, f 800,00. G. v.d. Schoot, tel. 04493-1734 (na 18.00 uur).

Gezocht! Kamer in studentenhuus in of nabij het centrum van Maastricht. Hank Adriaans, tel. 043-630875.

Aangeboden: enkele reis Hoek van Holland-Harwich. Te gebruiken vóór 1-4-'89. Vraagprijs f 50,00. Tel. 043-253539 (na 19.00 uur).

Aangeboden: twee-persoons trekkerstentje (Walker). Vraagprijs: f 40,00. Tel. 043-253539 (na 19.00 uur).

Te koop wegens overcompleet: draaitafel Thorens TD 125 MK II, slaapbankje en een blauw tapijt 2x3 m. T.e.a.b. Tel. 043-252869.

Spoe! te huur gevraagd: woonruimte voor 2 personen, momenteel nog studierend/werkend in buitenland, die per 1 maart 1989 studie en werkzaamheden moeten aanvangen in AZM. Eveline Floor, tel. 043-219813.

Te koop gevraagd: Commodore 64 computer, diskdrive 1541, monitor of Commodore 128 D (incl. diskdrive), monitor. RL/IGVG, Beeldsnijdersdreef 85, M'tricht, tel. 043-474591, H. Hamers.

Kamer te huur 2,20 x 3,60 mtr. in Heer (schepen de Wickstr.) Prijs f 275,00 incl. Gezamenlijke keuken met leefruimte. Tel. 622836/623699.

Portugees leren in kleine groepen; ook voor gevorderden. Incl. 613921 na 18.00 uur.

Te koop: Renault 18 GTL, stationcar, 1982, bordeauxrood, km. 125.000, 5 versnellingen, trekhaak, prijs n.o.t.k. Tel. 043-620932.

Wie rijdt er omst. 3-4-5 febr. naar Berlijn. Wil graag meedelen. Kosten delen. Bel Marion 043-218212

Wij zoeken voor ons geestelijk gehandicapte zoonje (9 jaar, heel druk en heel lief) een oppas, die af en toe op zaterdag met hem wil gaan zwemmen of wandelen. Een goede motivatie is onmisbaar. Tel. 630670 of intern: tst. 7174.

Student Algemene Geneeskunde Nijmegen zoekt kamer, m.i.v. februari of 1 maart, i.v.m. stage in M'tricht, evt. onderhuur. Tel. 080-238068 (Hans), 013-331782.

Wie o wie heeft nog (veel) LEGO waar niet meer mee wordt gespeeld? Ik neem alles over voor een zacht prijsje. Na 15.00 uur, tel. 040-122326. Liesbeth.

Welke technet wil (tegen vergoeding) onze oude PTT telefoontikker aansluiten? Anneke en Suzanne, tel. 043-611006.

Wie heeft er voor f 40,00 een goede centrifuge, bel: 212580.

Rectificatie en bekendmaking: Bridgevereniging DLS geeft weer een beginnerscursus. Deze begint op 16 febr. en niet op 9 febr. om 18.30 uur in het Tribunal. Geen voorkennis vereist en de eigen bijdrage is f 20,00. Inf. bel Marian, tel. 252245.

Studente zoekt kamer voor de periode febr. t/m april. B.v. in onderhuur. Spoe! Tel. 053-311890.

Maastrichtse studentenvereniging LAGAKARI organiseert deze winter een theoretische cursus in d'n Avanceur, Helmstraat 10, om 20.00 uur. 19 jan. Binnenvaart Politie-reglement II, 31 jan. zeilvideo. Leden gratis, niet leden, f 2,50.

Te koop: Noren, merk Ving, maat 44, f 75,00. Tel. 620932.

Te koop: ski's met bindingen. Lengte 1.70 m. Prijs f 50,00. Incl. bij M. Stijnen, tel. 888812, kamer 2091 Tongersestraat 53.

Geïnteresseerd in Ontwikkelingsproblematiek? STA-OP zoekt nieuwe bestuursleden! Met name studenten economie en rechten worden gevraagd te reageren, gezien de samenstelling van het huidige bestuur. Incl. Sylvia, tel. 215629 of Corry tel. 616432.

Te koop: Philips kleuren tv, 12 kanalen, grootbeeld, video aansluiting, 6 jaar oud, i.g.st. Tel. 043-617451.

Leuke kamer in studentenflat ter onderhuur aangeboden, Wijck, f 280,00, per 1-2-'89 (evt. kamerruil met student uit Utrecht wordt bijzonder gewaardeerd). Mariette tel. 043-252216.

Gevonden op de Kakeberg (bij Bonnefonten), beetje kapotte, zilverkleurige oorbel, druppelvormig met filigraanwerk, met ronde dingetjes eraan. Afhalen bij de redactie.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar tel. 04950-24354. Kosten f 42,50 in Maastricht of omgeving.

Voor alle feesten en partijen kom je naar Pergola, Vroenhoven. Dispuut of verenigingsfeesten ook op donderdag. Bel voor informatie 09-3212.45.47.40.

Privélessen pijporgel en clavecimbel door gedipl. concorderend musicus Ton Reijnaerds. Een mooie hobby in Uw vrije tijd, ook vakopleiding mogelijk. Leeftijd speelt geen rol, enige voorpr. vereist (een à twee jaar piano of equivalent daaraan). Tel. 043-431335.

Fileprobleem? Stichting BUBU. Verhuur van bestelbusjes. F 45,00 per dag, f 0,30 per km., waarvan de eerste 100 km vrij (excl. BTW). Tel. 211048/210649.

Te huur gevraagd: kamer voor switchende student uit Rotterdam. Tel. 04904-17763.

Te koop aangeboden: zw/w doka Durst M 305 vergroter met Schneider lens. Philips lichtmeter etc. In nieuwstaat. Prijs n.o.t.k. Tel. 887174 (na, di, do-middag) of tel. 219682 (na 18.00 uur).

Kamer in onderhuur gevraagd van 5 t/m 31 mrt. Bel na 18.00 uur. Elionne, 043-251563.

EFV Hades organiseert di 24 jan. a.s. een voorlichtingsbijeenkomst over de Polenreis 1989. Belangstellenden zijn van harte welkom in kamer 0089, begin om 19.30 u. Inschrijving is dan tevens mogelijk.

Te koop: professionele softpack rugzak, weinig gebruikt, halve prijs, f 225,-, tel. 211739, vragen naar Arthur

Welke spontane 1e jaars studen(c) wil ons jonge verkoopteam komen versterken. Liefst 2 dagen per week, werktijden in overleg. Solliciteren uitsluitend na telefonische afspraak. Van Kleef juweliers, 043-210560

Welke fanatieke handbalster wil meedoen aan de grote Nederlandse Studenten Kampioenschappen (NSK) 22/23 maart a.s. te Tilburg, bel Annemieke tel. 211163

J.J. en L. zoeken drie aantrekkelijke jongedames om de winterslaap mee door te brengen. 09-3211722705

Lancia Delta 1500 GT Bouwjr. 1984, km. st. 70.000, extra's: bruin metallic, zonwerend glas, trekhaak, i.z.g.st. f 9000,00, tel. 04450-2947.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröer (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelaers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelaers
Eveline de Leeuw

Redactie-assistenten
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Frits Widdershoven
Paul Mellaari

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Paarljes
Paarljes schriftelijk interviewen bij de redactie, maximaal 25 woorden. Niet-commerciële paarljes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50. Paarljes wann onzerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25,-.

Advertenties
Tevens en reserveringen bij Dhr. H. Hof, telefoon 043-437810 b.g.g. bij de redactie 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgegeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting, telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,- per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Univers (Tilburg), Delta (UBB), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Bokman

Heerlijke hartigheden

Ook als u maar met z'n tweeën bent kunt u bij ons terecht voor uw gebak. Onze vlaaien hebben wij iedere dag in vier verschillende groottes en ieder weekend maken wij ook van onze taarten extra kleine maten. Het veiligste is het uiteraard om even vooraf te bestellen als u zo'n kleine taart wilt hebben.

Dagelijks zeker twee soorten voorradig. Vrijdag en zaterdag het hele assortiment. Op bestelling maken wij u hartig gebak ook zonder vlees.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Geprivatiseerde universiteiten nodig bij open markt

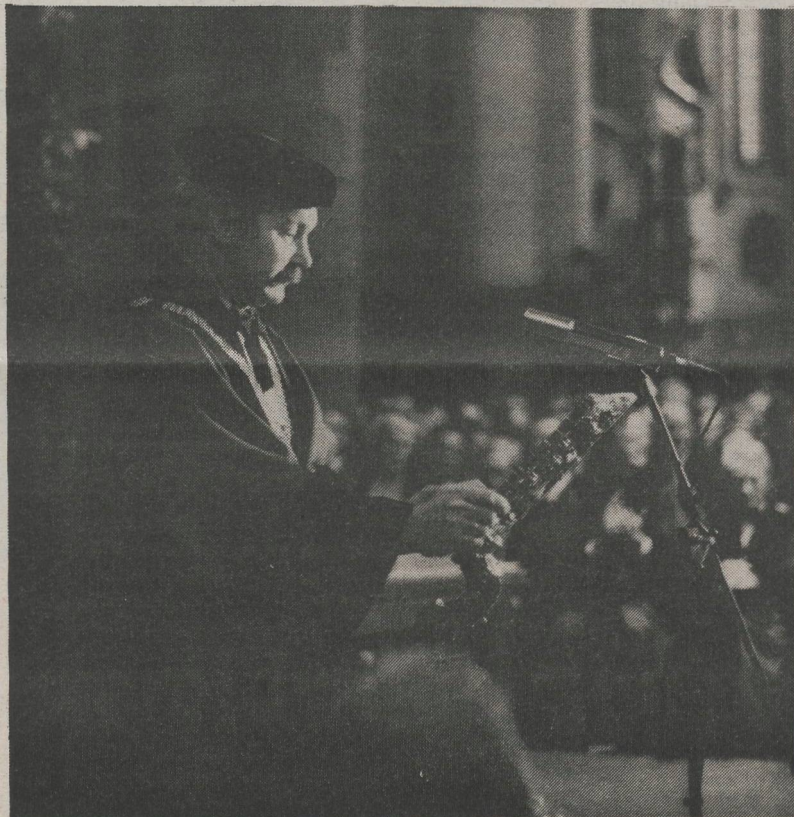
RECTOR ZIET GRENZELOZE MOGELIJKHEDEN VOOR PRIVÉ-UNIVERSITEITEN NA 1992

Na 1992 gaan de Europese grenzen niet alleen open voor een vrij goederenverkeer, maar ook voor "mensenverkeer". Wat je in het ene land mag, moet je in het andere ook mogen – binnen bepaalde grenzen natuurlijk. Bijvoorbeeld: bij de toegang tot de universiteiten wordt geen onderscheid meer gemaakt naar het land van herkomst. Het voornaamste argument waarmee nu nog iedere buitenlander geweerd kan worden -het niet kunnen overleggen van een geldig diploma- gaat vervallen. De Europese lidstaten hebben vorig jaar een principe-akkoord bereikt over de wederzijdse erkenning van diploma's. Een Nederlands VWO-diploma, dat in Nederland toegang geeft tot een universitaire studie, opent vanaf '92 de deuren van alle andere Europese universiteiten.

Voor rector magnificus prof. dr. F. Bonke is die snel naderende ontwikkeling aanleiding geweest tot een bespiegeling over de veranderingen die de universiteiten kunnen verwachten in het post-1992-tijdperk. Tijdens de diesviering op 13 januari bracht hij vanaf de kansel van de Sint Janskerk de Europese eenwording in verband met de privatisering van de universiteiten.

Een nationaal universitair beleid heeft in de toekomst weinig zin meer, nu de student een heel andere afweging kan gaan maken. Licht de universiteit in een land met lage collegegelden en hoge studiebeurzen, dan zal zij grote aantallen studenten kunnen verwachten uit landen waar een hoge eigen bijdrage wordt gevraagd en de beurzen geen behoorlijk levensonderhoud toelaten. Nederland valt volgens Bonke in de eerste categorie en zal dus veel buitenlanders trekken. Tenzij de Nederlandse taal een onneembare barrière vormt, zullen bijvoorbeeld veel Engelse studenten de hoge collegegelden in hun land ontvluchten door zich te laten inschrijven aan een Nederlandse universiteit. Ons land zal na 1992 de studie van vele Europeanen subsidiëren, vreest de rector. En als je alleen van je nationale overheid een beurs kunt krijgen, ga je zoeken in welk land je daar het beste van kunt leven.

Nederlandse universiteiten vol met Engelse studenten, terwijl de Nederlandse studenten met hun beurs in Spanje zitten. Wie zal dat betalen als het ooit zo ver komt? Bonke's antwoord op die vraag is eenvoudig. Om universiteiten de kans te geven goed op die "open markt" te reageren, zouden zij het best als vrije ondernemers kunnen opereren. De overheid moet zich zoveel mogelijk terugtrekken uit de wetenschappelijke bedrijven, door bijvoorbeeld alleen een nullast te financieren. De rest van de benodigde middelen komt van de studenten, die de kostprijs van hun studie als inschrijfgeld gaan betalen, maar dat later kunnen terugvragen bij hun overheid, als zij kunnen aantonen dat zij de studie in den vreemde met goed gevolg hebben beëindigd. Bij de keuze van zijn studie laat de student zich leiden door factoren als de prijs en de moeilijkheidsgraad. Die kunnen variëren per land of per universiteit. Wie graag arts wil worden kan in Engeland een dure opleiding of een goedkope in Frankrijk, die iets minder goed bekend staat. En vervolgens weegt hij af in welk land hij met zijn beurs het beste uitkomt. Bonke rekent voor: student X gaat

Bonke: open Europese studentenmarkt vraagt om geprivatiseerde universiteiten (foto Franco Gori)

rechten studeren en wil daarvoor zo weinig mogelijk geld kwijt zijn. Na enig rekenwerk kiest hij voor een plattelandsuniversiteit in Spanje omdat hij in Spanje minder nodig heeft voor levensonderhoud en omdat de studie daar bekend staat als "gemakkelijk". De student weet dat hij na vier jaar weinig geld kwijt is en niet al te veel energie. En zijn titel is precies dezelfde als die van zijn klasgenoot Y, die zo nodig in Cambridge moest gaan studeren. X is in Spanje drieënehalf jaar bezig geweest. Aan levensonderhoud is hij in totaal 35.000 gulden kwijt (3,5 x 10.000), aan inschrijfgeld vier maal 10.000 gulden. Alle geld is geleend bij de bank. Het laatste bedrag (inschrijfgeld) wordt terugbetaald door de Staat der Nederlanden, zodat een schuld rest van f. 35.000.

Vriend Y, die zijn leven op z'n Engels heeft moeten onderhouden voor 15.000 gulden per jaar, heeft na afloop een schuld van 75.000 gulden. Maastricht zou als geprivatiseerde universiteit de Europese concurrenten voor kunnen blijven, denkt Bonke. De RL kan de Europese student meer waar voor zijn geld

bieden door een uitstekende ligging, een goed onderwijssysteem en hoge slagingspercentages te paren aan hoge kwaliteit. Als het aan Bonke lag zou de Maastrichtse universiteit zeker geen goedkope opleidingen bieden. Kwaliteit in huis halen kost geld. De taalbarrière zou te overwinnen zijn door de cursussen niet alleen in het Nederlands aan te bieden, maar bijvoorbeeld ook in het Engels en het Frans. Een geprivatiseerde onderwijsinstelling die kwaliteit als handelsmerk wil voeren behoort goed onderzoek en daarvoor geld ook: de prikkel van het vrije ondernemerschap stimuleert de onderzoeker, aldus de rector.

Gevraagd naar de realiteitswaarde van zijn voorstellen licht Bonke toe dat het om puur persoonlijke ideeën gaat, die bij hem zijn opgekomen als lid van de Europese rectorenconferentie en van het Nederlands Erasmus-comité. Hij geeft toe dat zijn plan ook duidelijk beïnvloed is door een zeer liberale maatschappijvisie. Concurrentieverhoudingen scheiden het kaf van het koren. Universiteiten die het de student gemakkelijk willen maken

The Young Vic does it again

Was het niet Corry Konings die onlangs bij de uitreiking van de Veronica Awards het prachtige lied "Amore, Amore, Amore, wij zijn nog niet verloren" aanhief. Ja hoor, dat was zij zelve. Ik moest aan ons eigen Brabantse nachtegaal denken, toen ons eigen rector Vic Bonke – het klinkt oneerbiedig, maar zo staat het zelfs in mijn reformatisch dagblad Trouw – toen de rector magnificus dus, de toekomst van de Rijksuniversiteit Limburg schilderde tijdens de Dies. Geloof, in de ondernemende universiteit, hoop op vele studenten en liefde voor Limburg, het balkon van Europa; alle drie aanwezig in zijn rede, maar ook bij de rector was de liefde het voornaamste. Don't worry, be happy: internationale amore voor Heuvelland en Maasvallei. En de RL voor de zoveelste maal weer niet verloren, opnieuw helemaal haantje de voorste, dynamisch en innovatief.

Ja, het zal vol worden op het balkon van Europa. Studenten zullen door Maastricht worden aangetrokken als vlinders op een lichtbak. Vier tot zes jaar goedkoop studeren in het oververzorgde Nederland, in een bekoorlijke euregio, vlakbij alles wat groot is gegroeid en nog groter wil worden. Al voor het jaar 2000 zal Maastricht Spaanse en Deense ghetto's bezitten. Bologna wordt gesloten. De New York Times zal schrijven over de eigen rechtspraak in Chinatown en Little Germany; de onlusten tussen studenten en de autochtonen die alleen nog in de Horeca rond het Vrijthof mogen werken, zullen per satelliet het ontbijt wereldwijd verlevendigen. Kortom, Maastricht als het Alt Heidelberg van de internationale pomosien.

Young Vic, gelukkig nog steeds geen Old Vic, je mag uit mijn uitwerking van je visioen niet afleiden dat ik niks zie in je plan. Integendeel, ik vind het leuk en prijzenswaardig dat je je nek hebt uitgestoken. Je hebt gelijk, het is onverstandig 1992 alleen op ons te laten afkomen door schouderophalend en afstandelijk de folders van de Rijksoverheid te lezen. Er staat ons van alles te wachten; we weten alleen niet wat. In ieder geval lijkt de hoofdgedachte van je betoog zeer aannemelijk. De universiteiten zullen steeds meer financiers, soorten afnemers en producten krijgen. Gezien vanuit de Nederlandse rijksoverheid kan men dat privatisering en internationalisering noemen. Maar het is meer; de gevolgen zullen alle relaties tussen docenten en studenten; faculteiten, instituten en afnemers; bestuurders en financiers ingrijpend veranderen. Niet overigens omdat 1992 een nieuw jaar 0 is, maar omdat 1992 een onvermijdelijke stap is in de schaalvergroting en toenemende complexiteit van de samenleving en het onderwijs. Ik denk ook dat je gelijk hebt dat de verdeling van de studenten over de universiteiten zal wijzigen. De idee dat Maastricht goed in de markt zal liggen, spreekt me minder aan. Dat grote aantallen niet-Nederlandstaligen na 1992 in Nederland gaan studeren, is onwaarschijnlijk. De vermeende goedkoopste van Nederland is een slecht argument. Onderwijs is tegenwoordig net gezondheidszorg: iets waar men geld voor over heeft.

En toch. Je optimisme zou best eens verwezenlijkt kunnen worden. Je moet dan wel de enige consequente maatregel treffen die Maastricht extra aantrekkelijk kan maken: maak de RL zo veel mogelijk Engelstalig. Invoering van de wetenschappelijke lingua franca is een noodzakelijke voorwaarde voor internationalisering van het hoger onderwijs.

Eigenlijk is een dergelijk voornemen zo vanzelfsprekend dat het geen verdere argumentatie behoeft. Natuurlijk, het Nederlands moet behouden blijven, ook aan de universiteit, als taal van dichters, minnaars en het dagelijks leven, als bron voor kennis van de geschiedenis en de samenleving. Daar moet het dan bij blijven.

Beste Vic, je zult het geloven of niet, maar ik meen het. Misschien wil je dit idee aan je plannen toevoegen. Uitwerking er van zal veel energie en vernuft vragen. Vergeet voorlopig de afrekening achteraf van f 100.000,- gulden per afgestudeerde. Dat lijkt me meer iets voor een breed samengestelde studietoelagencommissie.

Hans Philipsen

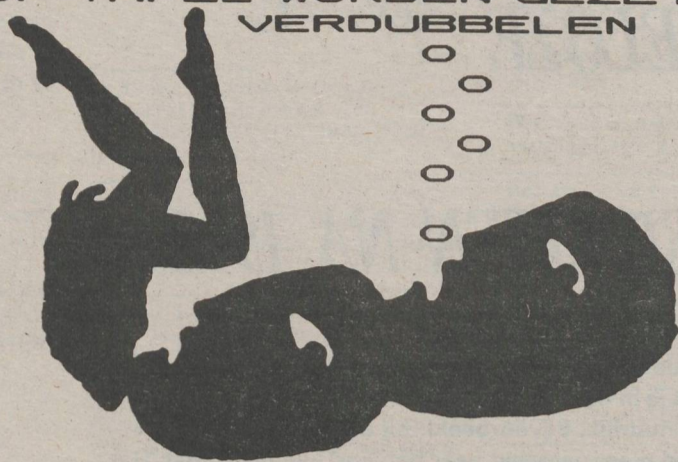
straffen zichzelf. Studenten zullen wegblijven zodra ze in de gaten krijgen dat het diploma van een slechte universiteit geen perspectief biedt. Als voorbeeld wijst hij naar de Verenigde Staten: "Er zijn State Universities waar je makkelijk een diploma halen, maar er zijn er ook die kwalitatief hoog staan aangeschreven. En de prijs speelt voor

velen een ondergeschikte rol. Waarom willen anders zoveel studenten naar Yale of Harvard met hun gigantische collegegelden, terwijl ze op een andere plaats in het land veel goedkoper terecht kunnen?"

Jacques Herraets

DE KWELLING VAN PYTHAGORAS

MEDE ALS GEVOLG VAN DE GROTE NAAMBEEKENDHEID VAN HET ITALIAANSE FRITUURVET OLIVETTI ZAL HET SMULLEN VAN DE CHIPS DIE IN OLIVETTI-POTJES OP TAFEL WORDEN GEZET, VERDUBBELEN

RAPHTHONY

Samengesteld door Bart Brouwers

Overheid

Slechts drie procent van alle academici en hbo'rs wil bij de overheid werken. De voornaamste reden voor deze gebrekkige aantrekkingskracht: te weinig carrièremogelijkheden. Het onderzoeksbureau IPW heeft dat in samenwerking met de Universiteit Twente uitgezocht. Niet alleen staan weinig (toekomstig) afgestudeerden te springen om een baan bij de overheid, tachtig procent van de reeds in overheidsdienst zijnde hoger opgeleiden wil daar zelfs vertrekken. De toekomstperspectieven zijn schraal, er is te weinig flexibiliteit en de ontplooiingsmogelijkheden zijn er ondermaats. Alleen over de arbeidsvoorwaarden bij de overheid waren de ondervraagden redelijk te spreken. Het fenomeen is trouwens bekend, ook bij de overheid zelf. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken bevestigt de onderzoeksresultaten in een vorig jaar verschenen 'Knel-puntennota'. Personeel aantrekken wordt steeds moeilijker, zo blijkt daaruit. Minister Van Dijk heeft zelfs 21 miljoen extra uitgetrokken om personeel te werven en zijn huidige medewerkers te behouden. (Mare)

Voldaan

De Nieuwjaarstoespraak van de Twentse voorzitter van het College van Bestuur, C van Lookeren Campagne, barstte van het optimisme over de positie van zijn Technische Universiteit. 'Het gaat de universiteit goed en er is alle reden om voldaan te zijn', zo stelde hij vast. Enkele voorbeelden: meer tweedegeldstroom projecten, positieve beoordeling van het meeste voorwaar-

delijk gefinancierd onderzoek en een stijgend aantal promoties. Om dat beeld voor de toekomst te handhaven is echter meer nodig, aldus de Collegevoorzitter. 'Een of twee nieuwe en blijvend succesvolle studierichtingen' zijn daarbij noodzakelijk om het bijna bereikte doel (zesduizend studenten, waar hebben we dat meer gehoord) te kunnen handhaven. De Collegevoorzitter noemde in zijn rede ook al enkele voorbeelden: produktielogistiek, algemene bedrijfslogistiek en operations research voor productiebedrijven. Geen keuzes waar een niet-ingewijde uit bewondering van achterover slaat. Maar gelukkig weerhoudt dat Van Lookeren Campagne en de Universiteit van Twente er niet van door te gaan op de eigen ingeslagen weg. "Vol vertrouwen in onze eigen competentie, vol overtuiging van onze eigen missie". (U-blad Twente)

Socialist

Marcel Hoogland is behalve student

economie aan de Universiteit van Amsterdam ook voorzitter van de Jonge Socialisten, de jongerenafdeling van de PvdA. Hij is daar gekozen na interne onrust, waarbij twee tegenstrijdige 'kampen' waren ontstaan. "Het belangrijkste is dat het nu intern goed draait", zegt de 21-jarige voorzitter. "Want twee jaar voor de parlementsverkiezingen kunnen we geen onrust gebruiken."

Per week is Marcel Hoogland een kleine dertig uur kwijt aan zijn werk voor de PvdA. "Excusief de geestelijke belasting", voegt hij daaraan toe. "De bedoeling is dat ik de rest van de week studeer, maar dat is er nog niet zo van gekomen. Het bestuurswerk is eigenlijk niet te combineren met mijn studie." Een loopbaan in de politiek houdt Marcel Hoogland nog open, maar sinds hij studeert is de belangstelling daarvoor wel iets afgenomen. "Toen ik ging studeren, wilde ik in de politiek, maar sinds ik de economie beter begrijp, ben ik daar een beetje

van teruggekomen. Er zijn meer leuke dingen". (Folia)

Mensa

Terwijl in Groningen actie wordt gevoerd tegen het ontbreken van een mensa ("als enige studentenstad in Nederland", zeker nog nooit in Maastricht geweest), heeft in Eindhoven een onderzoek aange-toond dat de meerderheid van de gasten de mensa-hap redelijk tot goed vindt. Soep en frites scoren het hoogst, meer dan vijftig procent van de eters vindt die gerechten zonder meer goed. Bedrijfsleider Rein Hartman is tevreden over de resultaten van de enquête. "Natuurlijk mag je ons niet met een luxe restaurant als de Karpendonkse Hoeve vergelijken, maar wel met een Van der Valk. Zeker weten", zegt Hartman. "Bij mij vinden ze het redelijk goed en zijn ze maar vijf gulden zeventig kwijt. We vervangen die moeders van die jongens ook natuurlijk een beetje". Hartman is trots op zijn werk, met 250.000 maaltijden per jaar, 1400 op een dag. "Dan lees je in de krant dat er bij een voetbalwedstrijd 1300 man zitten. Dan denk ik: zoveel zitten er bij ons elke dag te eten! Waar hebben jullie het over." (Cursor)

God

Academici zoeken zekerheid en houvast in de wetenschap, aldus vijfdejaars geschiedenisstudent André van der Elst. "Maar zekerheid is nergens anders te vinden dan bij God. Wetenschap wordt te hoog aangeslagen. Door je te verdiepen in details, verlies je de samenhang van de werkelijkheid uit het oog", aldus Van der Elst. Hij is bestuurslid van het Leids reformatoisch dispuut Panoplia. Volgens Van der Elst moeten wetenschappers laten zien wat God met de wereld doet. "In het boek Daniel valt een beeld om. Die gebeurtenis symboliseert de val van een aantal wereldrijken. Daaruit leidt ik af hoe de bijbel de geschiedenis bekijkt en hoe ik daar dus naar moet kijken. Ik weet dan dat de val van het Romeinse Rijk niet zonder oorzaak is. Dat God daar zijn redenen voor had." Volgens Kees-Jan van der Linden, ook lid van Panoplia, is de strijd een zware. "Mensen zien de relevantie van God niet meer. Ook zonder Hem krijg je tenslotte een baan, een mooi huis en een leuke vrouw". (Mare)

Door overheidsbemoedening verdwijnen woorden uit het dagelijks spraakgebruik die hun nut bewezen hebben, die niemand storen, en waarbij mensen zich zelfs op hun gemak voelen. Zo zijn uit winkels en kramen en daarmee uit het begrippenapparaat van de moderne generaties schoolverlaters de onzen en ponden al geruime tijd verdwenen. Typisch iets voor politici; die denken dat maatschappelijke problemen verdwijnen door ze een andere naam te geven. (Trouwens, wat was hier het probleem eigenlijk?) En nu dreigt ook het goed-burgerlijke woord "gehakt" op last van de regering en vanwege de EEG in 1992 te worden geëlimineerd en vervangen door "vleesbereiding". Dat heeft toch niet die gevoelswaarde die van "gehakt" uitgaat, om van de hanteerbaarheid maar te zwijgen. "Woensdag vleesbereidingsdag", ziet u het al voor u? Ik krijg steeds meer begrip voor de oude prole die aan Wilson Smith uitlegt dat een halve liter bier toch niet hetzelfde is als een pint. Zou Orwell zich gewoon acht jaar vergist hebben?

Laten wij het dus over gehakt hebben voordat het verdwenen is. Koop het ongekruid. Varkensgehakt is het goedkoopst, en u kunt er heerlijke balletjes van maken. Borstel een citroen onder de warme kraan schoon. Rasp de schil zo fijn mogelijk, en vooral niet te dik, want dan komt het bittermakende witte gedeelte mee. Meng per persoon anderhalf ons varkensgehakt met anderhalve teen knoflook uit de pers en een klein mespuntje citroenrasp. Gebruik daar niet teveel van, want het smaakt heel sterk. Voeg versgemalen peper, niet teveel zout, enkele druppels citroensap en een dessertlepel olijfolie toe. Goed mengen en er drie balletjes van draaien. Verhit olijfolie in de braadpan, en leg er een voor een de gehaktballetjes in. Blijf ze met een spatel of lepel heen en weer bewegen totdat ze rondom dichtgeschroeid zijn en niet meer aan de bodem blijven plakken. Sluit de deksel en laat op een laag vuur in twaalf minuten gaar stoven. Niet langer, want dan drogen ze uit. Dien de ballen bestrooid met versgehakte peterselie op, en zet de fles ketchup op tafel. Van Heinz, jawel. Nee, ik heb geen belangen in dat bedrijf, ze maken gewoon de lekkerste tomatenketchup. Biefstuk tartaar is rundergehakt van een betere soort. Tartaar eet men rauw. Met niets anders dan versgemalen peper, zout, en een gesnipperd uitje op een broodje is het een lekkernij. Eigenlijk kun je dat alleen thuis eten; het besmettingsgevaar in snackbar is levensgevaarlijk groot. Om die reden ook is het bij tartaar van nog groter belang dan bij gehakt om het bij een betrouwbare slager te kopen.

In België is tartaar vooral bekend in de vorm van toast cannibale. Dat is gemakkelijk zelf te maken door op geroosterd brood een mengsel van biefstuk tartaar, versgemalen peper, zout, mayonnaise, gehakte zure augurkjes en enkele druppels Worcestersauce te smeren en daaroverheen gesnipperde rauwe uit te strooien. Snijd uien pas op het laatste moment, anders gaan ze een slechtmakende verbinding met zuurstof aan.

August Magirus

Cosa di Franco

Observa
Same
GE
EL
In de r
1988 p
veer vi
onder
UES-c
groep
ten. En
bouw
tugd. E
leger e
sindsd
gaande
met n
oogget
geen r
ben er
gen pl
singeli
UES-r
gewee
versiev
Op 10
klasge
aansla
door e
ger. D
op eer
pus va
noord
Salvad
De Mi
Casar
klaard
de ca
'doorz
wapen
Nacio
klaard
geling
reuraa
merke
Binne
alles c
hele st

Samenwerking met Maastricht in gevaar?

GEWELD TEGEN UNIVERSITEIT VAN EL SALVADOR NEEMT TOE

De laatste weken is de spanning rond de Universidad de El Salvador (UES) -waarmee de RL een samenwerkingsverband heeft- hoog opgelopen. Militairen hebben twee gebouwen van de universiteit opgeblazen, een bewaker vermoord en de campus omsingeld. Volgens de Minister van Defensie en het hoofd van de nationale politie is de universiteitscampus een uitvalsbasis voor terreuraanslagen van de linkse guerrilla en er zouden wapens verborgen zijn. Als de situatie verder verslechtert zou dat zeer nadelige gevolgen kunnen hebben voor de geplande samenwerkingsprojecten tussen de UES en de Rijksuniversiteit Limburg.

De rector van de universiteit van El Salvador, professor M.A. Parrada, tussen de puinhopen van een universiteitsgebouw: resultaat van militair ingrijpen in 1984

In de nacht van 22 op 23 december 1988 plaatste een groep van ongeveer vijftig militairen drie bommen onder het biologiegebouw op de UES-campus. Een bewaker die de groep ontdekte werd doodgeschoten. Enkele uren later werd het gebouw opgeblazen en totaal vernietigd. Een paar dagen later legde het leger een cordon rond de campus en sindsdien worden alle in- en uitgaande personen gecontroleerd, met name op wapenbezit. Volgens ooggetuigen heeft deze zoekactie geen resultaten opgeleverd en hebben er verder geen schermutselingen plaatsgevonden. Sinds de omsingeling worden kinderen van UES-medewerkers van de campus geweerd, vanwege vermeende 'subversieve' activiteiten aldaar. Op 10 januari werd opnieuw een klusgebouw opgeblazen. Ook deze aanslag vond vermoedelijk plaats door eenheden van het nationale leger. Ditmaal was de aanslag gericht op een gebouw van de tweede campus van de UES, in San Miguel ten noordoosten van de hoofdstad San Salvador. De Minister van Defensie, generaal Casanova, heeft inmiddels verklaard dat het hoog tijd wordt dat de campus van de UES wordt 'doorzocht' op de aanwezigheid van wapens. Het hoofd van de Policía Nacional heeft voor de pers verklaard dat sinds de militaire omsingeling van de campus het aantal terreuraanslagen in de hoofdstad 'aanmerkelijk' zou zijn afgenomen. Binnen de UES vreest men dat dit alles onderdeel vormt van een algehele stemmingmakerij, die een mili-

tair ingrijpen moet rechtvaardigen. Met name door rechtse kringen wordt de UES gezien als een brandhaard van verzet, en de UES-campus als een uitvalsbasis voor linkse terreurgroepen. Inmiddels heeft de UES verschillende hoogwaardigheidsbekleders, ook uit het nationale leger, uitgenodigd de campus te bezoeken en poolshoogte te nemen. Aan de uitnodiging is echter geen gehoor gegeven. Wel bezochten een aantal gematigde politici de campus en zij verklaarden later geen wapens gevonden te hebben en ook van subversieve activiteit niets ontdekt te hebben. De situatie van de UES wordt er door de politieke ontwikkeling in het land niet rooskleuriger op. De activiteiten van het linkse verzet in het land laaien weer op, terwijl de rechter vleugel binnen de regering een steeds sterkere positie krijgt. Velen vrezen dat na de presidentsverkiezingen dit voorjaar, de dan vermoedelijk gekozen rechtse ARENA-president groen licht zal geven voor een veel hardere aanpak door het leger van het verzet. De burgeroorlog in El Salvador lijkt opnieuw te escaleren en daarmee komt de UES weer volledig in de vuurlinie te liggen. Een herhaling van de gebeurtenissen in 1980-1984, toen het leger de campus gewelddadig bezette en grotendeels verwoestte is niet denkbeeldig. Het samenwerkingsproject dat de UES samen met de RL heeft opgezet kan door deze ontwikkelingen in gevaar komen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft ongeveer

twee maanden geleden subsidie toegezegd aan het project 'Medische vaardigheidstraining'. In het kader daarvan zou projectcoördinator Charles Phaff in de zomer een periode op de UES doorbrengen. Charles Phaff: "In principe wil ik ook gaan, maar als de situatie verder verslechtert en het leger overgaat tot bezetting en fysiek geweld, lijkt het mij niet verstandig dat daar mensen van ons naar toe gaan. Wat dat betreft ga ik af op de informatie die ik krijg van de twee Nederlanders, die momenteel nog op de UES werken." Het Ministerie van Buitenlandse zaken zou de toegezegde financiële steun voor de samenwerkingsprojecten kunnen intrekken, wanneer zij van mening is dat de politieke situatie in het land niet stabiel genoeg is. De RL heeft niet geprotesteerd tegen de acties van het leger. Eerder deed men dat wel toen het leger een demonstratie van studenten en medewerkers hardhandig beëindigde. Rector magnificus F. Bonke: "In overleg met het Nuffic is besloten dit keer niet zelf een protestbrief te sturen. Als we dat te vaak doen komen we op de zwarte lijst. Dan kunnen wij samenwerking wel vergeeten, want dan komen we het land niet meer in. We hebben onze bezorgdheid wél gericht tot het Ministerie van Buitenlandse Zaken, dat dan maar verdere stappen moet ondernemen."

Marc Bonten

De bekrompen gulheid van een pastoor

Ofwel: "Beter een verre gelovige dan een discipel in de buurt".

In "Het Missiebusje" heeft Gerard Majoor gepleit voor het handhaven van de verdeling van de facultaire gelden (Observant nr. 17). De onderwijslast die zwaar drukt op de andere faculteiten hoeft niet verlicht te worden door de Faculteit der Geneeskunde. Meer (dan verbale) solidariteit met de zwaarder belaste zusters is niet nodig. Immers decennia geleden heeft een Minister van Onderwijs en het Parlement, in die tijd wellicht op redelijke gronden, bepaald dat de onderwijslast voor medische faculteiten zeer mild behoorde te zijn. Em dat hoort zo ten eeuwige dagen te blijven. En laten we alstublieft Wim Deetman niet wakker schudden, want als die ergens op bezuinigen kan, ojee, ojee. Decentralisatie in de overheidsbemoediging ten aanzien van universiteiten, elders warm bepleit door Gerard, betekent nog lang niet decentralisatie van gelden. Recente veranderingen in onderwijsmethoden en binnen professies met eventuele personele opleidingskonsequenties moeten ook gewoon genegeerd worden. Vaardigheidsonderwijs binnen bijvoorbeeld de Faculteit der Gezondheidswetenschappen en de Juridische Faculteit, ook een van de doelstellingen van het probleemgestuurd onderwijs, is toch maar gerommel in de marge. Had je maar moeten weten waaraan je begint, domme idealist. Een ander argument dat Gerard ten berde brengt is dat probleemgestuurd onderwijs "bij wijze van (eeuwig?) experiment wordt toegepast om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen". "En", zo gaat Gerard vrolijk verder, "als het in één van die Faculteiten op grond van praktische problemen niet uitvoerbaar blijkt, moet die Faculteit daar zelf de oplossingen voor bedenken of ze moet op een andere onderwijsmethode overschakelen". Geachte lezer let hier even op: Gerard zegt slechts "in één van die Faculteiten" wel wetende dat alle drie de zusters moeite hebben met een hoge onderwijslast. Gerard weet ook verduiveld goed dat die andere Faculteiten al allerlei maatregelen genomen hebben om "probleemgestuurd onderwijs" toch te handhaven ten koste van grote inspanningen. Immers al die Faculteiten erkennen dat deze benadering van het leerproces de kwaliteit van het onderwijs kan verbeteren. Nou weet ik dat Gerard probleemgestuurd onderwijs een warm hart toedraagt. Binnen de Medische Faculteit beklom Gerard altijd, al vanaf het allereerste uur, met vlag en vaandel de barricaden als zijn facultaire collegae de kwaliteit van deze onderwijsbenadering aanvochten. Ook heden ten dage is Gerard niet te beroerd om zich voor probleemgestuurd onderwijs in te spannen, zowel intern als extern (daarvoor lof, Gerard). Via HET NETWORK zijn zijn zendelingsactiviteiten zelfs geïnternationaliseerd. Hij vliegt naar allerlei landen om workshops, lezingen en andere scholingsactiviteiten te ondernemen in medische faculteiten. Faculteiten waar vaak ook de onderwijslast die probleemgestuurd onderwijs vereist zeer moeilijk op te brengen is. Maar de blijde boodschap wordt wel verkondigd, ook door pastoor Majoor. Via HET NETWORK wordt de hele wereld omspannen (en laat er geen misverstand over bestaan, ondergetekende staat achter deze activiteit, neemt er intern ook aan deel). Nou weet ik wel dat deze bekeringswerken grotendeels via andere geldstromen gefinancierd worden, maar wat de MFM erin stopt is niet bescheiden. Het idee dat solidariteit beter over de (lieft verre) landsgrenzen betoond kan worden bij de buurman doet blijkbaar sterk opgeld. Wat mij ook bij die missioneringswerkzaamheden van de Medische Faculteit steeds opvalt is dat niet andere faculteiten, instellingen of personen de Medische Faculteit Maastricht tot Messias verklaren. Sommige medische facultaire broeders hebben zich zelf tot Heiland uitgeroepen (een Greep in de publikaties en lezingen over het Maastrichtse onderwijssysteem maak je dat wel snel duidelijk, Gerard. Mocht je dat nog niet overtuigen sla dan vooral niet de openingsessies en de informele circuits van de congressen van HET NETWORK over). Tot slot: tijdens mijn jeugd werd het kollektezakje op zondag al beter gevuld als er een missionaris uit verre landen kwam preken dan wanneer de parochiale geestelijkheid op het preekgestoelte stond te pleiten voor de arme medegelovigen. Misschien hing dit samen met het feit dat de pastoor zo goed "in de slappe was" zat. Of hadden de gelovigen toch door dat hij zijn preek (in het Latijn uiteraard) begon met de zin "Dierbare parochianen, luister naar mijn woorden, kijk niet naar mijn daden".

Jos Moust (O&O, FdR)

Pleidooi voor gezamenlijke actie van Nederlandse universiteiten

"IK VERWACHT EEN MILITAIR REGIME IN ZUID-AFRIKA"

"Op dit moment lijkt het erop of de rust in Zuid-Afrika is weergekeerd. Maar dat is wat de blanke bevolking en de regering de wereld wil doen geloven. In feite is de situatie ernstiger geworden. Door de noodmaatregelen zijn 32 organisaties effectief uitgeschakeld in 1988. Betekenisvol georganiseerd verzet tegen apartheid wordt daardoor veel moeilijker. De perscensuur gaat door, bladen die de apartheid bestrijden krijgen waarschuwingen of worden helemaal verboden. Vanmorgen belde ik met mijn vrouw, en die vertelde me dat er weer een aantal gevaar lopen een publikatieverbod te krijgen."

Dr. C.F. Beyers Naudé (foto Franco Gori)

Tegelijkertijd gaan de aanhoudingen door, alleen weten we niet om hoeveel mensen het gaat. Door de perscensuur kan daar niet openlijk over geschreven worden en kunnen de mededelingen van de regering niet worden gecontroleerd.

Als gevolg hiervan wordt het verzet steeds meer ondergronds gedrongen. Bij de jongeren in de zwarte organisaties groeit de overtuiging dat de enige uitweg in het gewapend verzet ligt.

De regering stelt daar hervormingen tegenover die lang niet ver genoeg gaan. Er is een regeringsprogramma onder de naam WHAM: Winning Heart And Mind. Dat zijn wanhoopspelingen zolang de kern van de zaak, het verlenen van politieke rechten aan de zwarte meerderheid, niet ernstig wordt genomen.

Positief is wel dat bij een klein deel van de blanken het besef doorbreekt dat dit een fataal beleid is dat onherroepelijk leidt tot botsingen. Ik heb het dan over een groep academici, studenten, zakenlieden.

De rechtse partijen hoeven we niet te vrezen, die kunnen geen bedreiging vormen. Ik heb nooit geloofd dat de Conservatieve Partij aan de regering zou komen. Wel denk ik dat het leger een steeds belangrijker rol zal gaan spelen. Nu al is het zo dat de militairen de situatie beheersen zodra er enige onrust is. Ik verwacht dat Magnus Malan, de huidige minister van verdediging, P.W. Botha zal opvolgen als president en een militair regime zal instellen als het verzet tegen de apartheid groeit. Daar ben ik van overtuigd."

Selectieve boycot

Dat druk vanuit het buitenland onverminderd noodzakelijk is, staat voor dr. Beyers Naudé vast. En dat

een algemene en volledige economische boycot daarvoor het geëigende middel is eveneens. Maar realisme gebiedt hem te zeggen dat de maatregelen die tot nu toe zowel door de Verenigde Staten als door Europa zijn genomen wel iets hebben geholpen ("Volgens deskundigen is Zuid-Afrika binnen vijf jaar bankroet"), maar toch ver van een totale boycot zijn gebleven. Debet daaraan is de onwillige houding van vier der belangrijkste westerse landen: de VS, Groot-Brittannië, West-Duitsland en Zwitserland, dat laatste uiteraard vanwege zijn positie in het internationale bankwezen. In het licht van die situatie, verklaart Beyers Naudé, gaan ook binnen het ANC en de zwarte vakbeweging stemmen op ten gunste van een selectieve boycot in plaats van een algemene. Voordeel daarvan zou ook zijn dat de zwarte bevolking, die natuurlijk diepgaand getroffen zou worden door de gevolgen van een boycot, iets meer adem zou krijgen. Een selectieve boycot zou zich moeten richten tegen bepaalde sectoren. Het bankwezen is tot nu toe echter weinig toeschietelijk.

"Samen met bisschop Tutu en dominee Allan Boesak heb ik drie jaar geleden aan de Zwitserse banken gevraagd geen leningen meer aan de Zuidafrikaanse regering te verstrekken", verklaart Beyers Naudé. Het verzoek was vergeefs. Andere mogelijke doelwitten zijn te vinden in het luchtverkeer: waarom stopt West-Europa niet met vluchten op Johannesburg om voortaan in de buurstaten te landen? Waarom onttrekt men de Zuidafrikaanse luchtvaartmaatschappij niet de landingsrechten op de Europese vliegvelden? Ook de electronica-brancher leent zich voor een gerichte actie. Grote multinationale bedrijven in die sector leveren direct of

indirect aan het Zuidafrikaanse leger. Als die leveranties stopgezet werden zou dat een gevoelige slag zijn voor het regime, zonder dat er sprake is van een algemene boycot, meent Beyers Naudé.

Wat Nederland betreft: dat land heeft vanwege zijn historische banden een speciale verantwoordelijkheid. Zonder zover te willen gaan als zijn collega Boesak, die de Nederlandse regering een "schandelijke" slapheid verweet en een objectief bondgenootschap met het apartheidsbewind in de schoenen schoof, vind Beyers Naudé wel dat Nederland meer zou kunnen doen. "Dat de regering zich conformeert aan het standpunt van de Europese Gemeenschap vind ik geen genoegzaam antwoord. Ook al zou zij maatregelen afkondigen die geen directe economische uitwerking hebben, dan nog is dat van belang als symbolisch gebaar."

Wetenschap

De situatie rond een eventuele wetenschappelijke en culturele boycot is evenmin eenduidig, legt Beyers Naudé omstandig in de morgenzitting aan de universiteitsraad uit. "Ik heb gesproken met zwarte leiders van burgerlijke organisaties, vakbonden, studentengroeperingen, de kerken. Er bestaat geen bezwaar tegen bezoeken aan Zuid-Afrika als het om mensen gaat die tegen apartheid zijn en die zich op de hoogte willen stellen van de situatie. Als zij een bijdrage willen leveren aan de strijd is het van belang dat ze met de betrokken organisaties in de zwarte gemeenschap praten. Eenmaal terug in eigen land zullen deze mensen met groter gezag kunnen spreken. Als er mensen willen komen kan mijn bureau u helpen om de juiste contacten te leggen."

Oproep ten behoeve van fonds politieke gevangenen Zuid-Afrika

Als leden van de Maastrichtse universitaire gemeenschap willen wij gaarne Uw aandacht vragen voor een beurzenproject voor jonge ex-politieke gevangenen in Zuid-Afrika. Dit project is opgezet door het Defence and Aid Fund Nederland.

Defence and Aid Fund Nederland is een onderdeel van een internationale anti-apartheidsorganisatie die al jaren bijdraagt in de kosten van juridische hulp aan mensen die in Zuid-Afrika om politieke redenen vervolgd worden, en ook buiten de directe kosten van de procesvoering financiële steun geeft aan gezinnen van politieke gevangenen. Wanneer dit nodig is - en dat is het in de meeste gevallen - wordt die steun voortgezet wanneer de gevangenisstraf is uitgezeten. Het fonds is niet politiek gebonden, en helpt iedereen, ongeacht politieke of godsdienstige overtuiging.

Defence and Aid Fund Nederland is in 1986 - tien jaar na de opstand in Soweto - begonnen met een beurzenproject. Doel van het project is fondsen te werven voor jonge ex-politieke gevangenen die hun studie willen voortzetten of een vervolgstudie willen beginnen. Het gaat vooral om mensen die in de periode vanaf 1976 een gevangenisstraf (van vaak 5 jaar of langer) hebben uitgezeten, of die in hechtenis hebben gezeten. Sommigen van hen vluchten het land uit, anderen blijven in Zuid-Afrika. Op die laatste groep richt zich het project. Daarin verschilt het project van bijvoorbeeld het UAF, dat vluchtelingenstudenten in Nederland ondersteunt.

Verder studeren is voor velen van hen de enige mogelijkheid om hun toekomstperspectieven te verbeteren. In een toekomstig non-raciaal Zuid-Afrika zal een grote behoefte bestaan aan goed opgeleide zwarte mensen. De grootste drempel om een studie af te maken of om een nieuwe studie te beginnen vormen de hoge kosten: inschrijfgeld, studieboeken en ook kosten voor levensonderhoud. De familie kan hen als regel geen financiële steun geven. Vaak ook zijn de studenten zelf (mede)verantwoordelijk voor een gezin of andere familieleden.

Defence and Aid Fund Nederland streeft ernaar om zo veel geld in te zamelen dat daaruit de studie van 25 jonge mensen bekostigd kan worden. Daarvoor is per jaar een bedrag van circa f 100.000,- nodig.

Nu de Rijksuniversiteit Limburg een ere-doctoraat heeft verleend aan dr. C.F. Beyers Naudé, die altijd principieel en onomwonden stelling heeft genomen tegen systematisch raciaal onrecht in Zuid-Afrika, doen wij een beroep op u om het beurzenproject van het Defence and Aid Fund Nederland te steunen. Dit beroep heeft de volledige steun en instemming van dr. Beyers Naudé. Met het oog op de continuïteit verdient een vaste periodieke bijdrage, waarvan u de hoogte zelf kunt bepalen, de voorkeur. Incidentele bijdragen zijn uiteraard ook welkom.

Voor nadere informatie over het project kunt u contact opnemen met het secretariaat van het Defence and Aid Fund Nederland, Kromme Nieuwe Gracht 10, 3512 HG Utrecht, tel. 030-313194. Wanneer u besluit donateur te worden van het beurzenproject, dan kunt u dat aan genoemd secretariaat berichten.

Het gironummer is: 11.53.779 ten name van het Defence and Aid Fund Nederland o.v.v. "beurzenproject RL'89".

Ondertekend door de hoogleraren Bosman, Van Boven, Drop, Flinterman, Ten Hoor, Keizer, Knottnerus en Muysken

Maar aan lieden die nog bekeerd moeten worden, die nog niet weten of apartheid wel zo erg is, hebben we geen behoefte, zoiets is weinig zinvol."

Wat betreft samenwerking met universiteiten in Zuid-Afrika laat Beyers Naudé weten dat men op dit terrein goed onderscheid dient te maken met wie men te maken heeft. De Afrikaans sprekende universiteiten zijn merendeels pro-apartheid, de Engels sprekende anti. De zwarte universiteiten, vanwege hun excentrische ligging bush-colleges genoemd, worden volledig door de staat gecontroleerd. Contacten daarmee zijn dus niet aan te raden.

De situatie aan vooral die zwarte universiteiten is overigens nijpend. De regering is de subsidie aan het verminderen en dat betekent dat velen niet meer kunnen studeren. In 1987 waren er veertigduizend aanvragen voor overheidsbeurzen voor zwarte studenten, terwijl er slechts duizend gehonoreerd werden. Beyers Naudé is voorzitter van de Kageso-Trust, een organisatie die gelden van onder meer de Europese Gemeenschap bestemt voor beurzen voor zwarte Zuidafrikanen. Dit jaar waren dat er 1500, volgend jaar moeten het er 3000 worden. (Elders op deze pagina's vindt u een oproep voor een bijdrage aan een soortgelijk beurzenproject; de RL zal waarschijnlijk een bedrag van rond de 5000 gulden doteren, red.) Elke dag treft Beyers Naudé jonge zwarten rond zijn kantoor die wanhopig smeken om hulp zodat ze een opleiding kunnen volgen. "Er is een enorme honger naar kennis."

Van de Nederlandse universiteiten verwacht Beyers Naudé wel het een en ander. Juist dit eredoctoraat aan de RL wil hij aangrijpen om de druk op de instellingen hier te vergroten. Dat die zich onafhankelijk van de regering opstellen acht hij vanzelfsprekend, een niet mis te verstane kritiek op de wat bangelijke koers van het Maastrichtse college van bestuur in de Olivetti-affaire.

Waar behoefte aan is, zegt Beyers Naudé, is steun voor de strijd tegen apartheid. Dat betekent ook steun aan gevluchte studenten; een groot maar onbekend aantal jonge zwarte studenten vlucht volgens hem het land uit. En ook blanke jongeren, waaronder dienstweigeraars, verlaten het land.

In de rede die hij uitspraak bij de aanvaarding van het eredoctoraat wees Beyers Naudé nog op een ander aspect: niet alleen op de noodzaak studenten de mogelijkheid te verschaffen om een studie te volgen, maar tevens om in die studie systematisch aandacht te besteden aan de mensenrechten en de oorzaken van de verkrachting daarvan in de Zuidafrikaanse samenleving.

Drie dagen na zijn bezoek aan Maastricht deed Beyers Naudé Groningen aan, waar hij verzocht was op de universiteit te spreken. Daar, zo kondigde hij alvast in Limburg aan, zou hij een pleidooi houden voor de vorming van een Nederlandse interuniversitaire delegatie naar Zuid-Afrika. "Maar vraag niet als zodanig een officieel visum aan, want dan krijgt u het niet", waarschuwde hij.

Wammes Bos

"Ik zal mijn dir Beyers l vertegen melde p cretaress die op l' gehoude en in de driekwa werd ze geen aa diend, l weest. B genis we geen dee lei actie blikatie wanhopi van een staan gr publicite hoopt i waardoc jonge ki deloosho houdt z hoofdza beurzen zorgt. D teiten v de schijf in dit ve tikken c pers wo voorspe daar o is zal ha gen.

Beyers schieden tijdens o kerk no antwoor motivat voor ha doen." Hij hee doctora vertrou niet, als gekoket heid, g hier sta hij zegt zijn per maar be kenning straalt l denheic loofwaa Als 's r van zij raast e de St. J de bed gen di een gr over de

Beyers Naudé wil eredoctoraat gebruiken om universiteit op haar verantwoordelijkheid te wijzen

"EKKE GA JULLIE NIE LOSLATEN NIE"

Afgelopen vrijdag, 13 januari, kreeg dr. Christiaan Frederick Beyers Naudé uit handen van prof. Theo van Boven een doctoraat honoris causa in de rechtswetenschap voor zijn strijd tegen schending van de mensenrechten in zijn land, Zuid-Afrika. Voor de RL was het het eerste 'politieke' eredoctoraat ("wegens belangrijke maatschappelijke verdiensten") in haar geschiedenis, voor Beyers Naudé alweer zijn vijfde, maatschappelijke zowel als wetenschappelijke eredoctoraat. Toch toonde hij zich opnieuw vereerd. Zijn belangrijkste drijfveer om dit eerbetoon te aanvaarden lijkt echter te liggen in de mogelijkheden die het hem geeft om het de aanbieders in het vervolg goed lastig te gaan maken. Daar kan deze universiteit, waarin niet iedereen (en zeker het college van bestuur niet) even gecharmeerd is van maatschappelijke eredoctoraten, dus nog wat van gaan merken. Vrijdag hield Beyers Naudé in ieder geval al zijn eerste overrompelingsactie. Van 's morgens tot 's avonds bepleitte hij de strijd tegen de apartheid en hamerde hij op de noodzaak dat ook hier in Nederland een bijdrage wordt geleverd. De universiteiten zijn de laatsten die daarbij mogen achterblijven, vindt hij.

"Ik zal u een voorbeeld geven uit mijn directe omgeving." Dominee Beyers Naudé (73) vertelt aan de vertegenwoordigers van de verzamelde pers over zijn persoonlijk secretaresse, de zwarte Jesse Duarte, die op 17 maart vorig jaar werd aangehouden door de Veiligheidsdienst en in de gevangenis verdween. Pas driekwart jaar later, op 2 december, werd ze vrijgelaten. Al die tijd is er geen aanklacht tegen haar ingediend, laat staan een proces geweest. Bij haar ontslag uit de gevangenis werd haar toegevoegd dat zij geen deel mocht hebben aan enigerlei actie die tot enige vorm van publicatie zou leiden, een tamelijk wanhopige eis voor de rechterhand van een man wiens politieke bestaan grotendeels afhankelijk is van publiciteit. Maar Beyers Naudé hoopt iets gevonden te hebben waardoor deze moeder van twee jonge kinderen aan dreigende brodeloosheid kan ontsnappen. Zij houdt zich nu binnen zijn bureau hoofdzakelijk bezig met het studie-beurzenprogramma dat hij verzorgt. Dat onderdeel van zijn activiteiten voltrekt zich wat meer buiten de schijnwerpers. Maar of Jesse ook in dit verband niet ooit een brief zal tikken die uiteindelijk ergens in de pers wordt aangehaald valt niet te voorspellen. De overtreding die daar onherroepelijk het gevolg van is zal haar opnieuw in gevaar brengen.

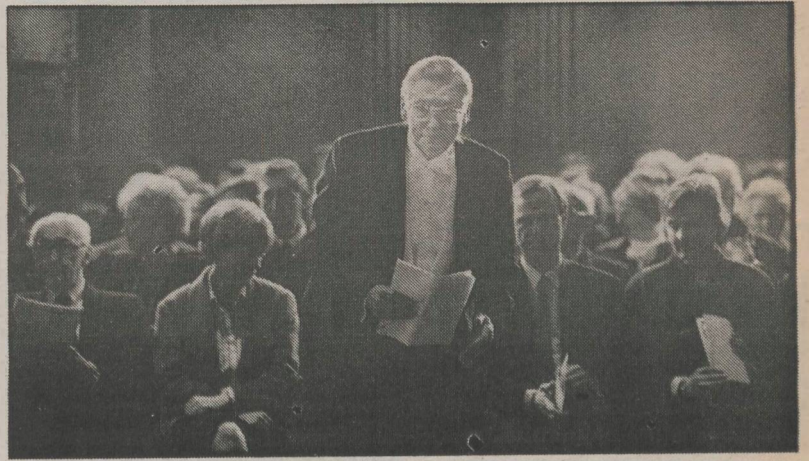
Beyers Naudé haalt de treurige geschiedenis aan ('s middags zal hij er tijdens de diesviering in de St. Janskerk nog eens op terug komen) in antwoord op een vraag naar zijn motivatie en inspiratie: "Ik hoop voor haar en anderen iets te kunnen doen." Hij heeft gearzeld of hij dit eredoctoraat wel moest accepteren, zo vertrouwt hij zijn gehoor toe. Het is niet, als zo vaak bij anderen, ijdel gekoketteer met gespeelde nederigheid, geen rituele schroom; nee, hier staat iemand die het méént als hij zegt dat dit eerbetoon niet aan zijn persoon gericht hoort te zijn, maar begrepen moet worden als erkenning van de strijd van velen. Hij straalt het soort oprechte bescheidenheid uit dat zijn aarzeling geloofwaardig maakt. Als 's middags de laatste woorden van zijn toespraak bestorven zijn raast een donderende ovatie door de St. Janskerk. Tegen die tijd zijn de bedenkingen die sommigen tegen dit eredoctoraat koesterden (een gratis gebaar van de RL, die over de rug van deze allerwegen ge-

respecteerde anti-apartheidsactivist het NOS-journaal haalt en zich verder geen moer van Zuid-Afrika aantrekt) verdwenen of op zijn minst minder relevant geworden. Beyers Naudé heeft dan immers zelf al aangekondigd dat hem niet strafeloos een eredoctoraat kan worden toegekend: zo iets krijgt gevolgen. Hij zal blijven trekken en duwen om de zaak in beweging te houden, de universiteit aanhoudend voorzien van informatie. "Ekke ga jullie nie loslaten nie", roept hij zijn gehoor met een brede glimlach vanaf de kansel toe.

Olivetti

Op dat moment was Beyers Naudé al de gehele dag in touw om zijn boodschap over het voetlicht te brengen. 's Morgens om tien uur verscheen hij voor de universiteitsraad, die speciaal om dit onderhoud had verzocht vanwege het debat over de Olivetti-kwestie: kan een universiteit een anti-apartheidsstrijder eren en tegelijkertijd zaken doen met firma's die de Zuidafri-

kanse economie ondersteunen? Lopen we niet de kans dat de betrokkene de lauwerkrans zal weigeren? Zover zou het echter niet komen. Beyers Naudé voelde er weinig voor om zich in de details van deze universitaire discussie te mengen. Niet dat hij ze niet kende; de avond tevoren nog was hem op zijn hotelkamer een pak vergaderstukken bezorgd waar hij zich trouwhartig doorheen had gewerkt. Niettemin bleek hij het verreweg het verstandigst te vinden om het eredoctoraat wel te aanvaarden zodat hij met de bul in de zak de RL en via haar de gehele Nederlandse universitaire wereld kan gaan bestoken met oproepen om iets te doen aan de apartheid. Voor de U-raad zelf was de vraagstelling inmiddels ook wat verschoven. Aanvankelijk lag het in de bedoeling het gesprek met Beyers Naudé tot een stadium in het Olivetti-debat te maken, dat gevolgen zou kunnen hebben voor de uitkomst daarvan. Aangezien de raad in december al gezwich was voor de druk van het college van bestuur om geen boycot en evenmin

Dr. C.F. Beyers Naudé neemt zijn plaats in tijdens de diesviering in de St. Janskerk (foto Franco Gori)

een actief universitair voorkeursbeleid te voeren, vielen er op dit terrein geen resultaten meer te behalen. Het gesprek met Beyers Naudé kreeg daardoor meer het karakter van een informatieronde over de situatie in Zuid-Afrika, het effect van boycotmaatregelen en gedragscodes, over aard en opstelling van de Zuidafrikaanse universiteiten en de eventuele mogelijkheden tot beïnvloeding die hun Nederlandse zusterinstellingen hebben.

Strijdlustig

Enigszins onthand voelde Beyers Naudé zich voor de U-raad wel, toen hem gewaar werd op wat voor vragen men allemaal antwoord verlangde. Zo beschikte hij niet over gegevens over de effecten van de EG-gedragscode op de bedrijven die deze hanteren. Is Olivetti inderdaad een fatsoenlijk bedrijf dat zijn zwarte werknemers netjes behandelt en dat vakbondsrechten respecteert? Daarover zullen toch vooral die zwarten moeten oordelen, vond Beyers Naudé, en hun opinie kende hij nog niet. Zodra hij terug was zou hij alle relevante informatie verzamelen en per kerende post opsturen. "U krijgt van mij drie, vier, vijf pakketten met informatie", riep hij tegen het einde van de bijeenkomst strijdlustig uit. Daarin zal dan ook aandacht worden gegeven aan de gevolgen van de Amerikaanse anti-apartheidswetgeving op de Zuidafrikaanse economie. Ook over het karakter van de

verschillende Zuidafrikaanse universiteiten kan de U-raad informatie verwachten.

Bloemen

Voor de ontmoeting met de raad was een uur uitgetrokken, waarna de pers het estafettestokje mocht overnemen. Angst dat de raadsvergadering uit zou lopen doordat deze 73-jarige wel eens lang van stof zou kunnen zijn, bleek ongegrond: Beyers Naudé gaf helder en zakelijk antwoord en wist op die manier tot zichtbare verwondering van de raadsvoorzitter exact binnen de tijd te blijven. Vervolgens konden de schrijvende pers en verslaggevers van verschillende radio-actualiteitrubrieken aan de gang. Geroutineerd en bereidwillig liet hij zich ondervragen, hield desnoeds twee keer hetzelfde verhaal tegen een verslaggever die twee verschillende radiorubrieken bediende, en stond na anderhalf uur ogenschijnlijk nauwelijks vermoeid op om met enige universitaire gastheren te gaan lunchen.

Duiven

In de St. Janskerk wachtten hem behalve de bul, de toespraken en de traditionele eredoctorsmantel een aantal muzikale intermezzi van het universiteitsorkest, dat om onopgehelderde redenen elk jaar de diesviering mag opluisteren. Op het programma stond als vanouds een orkestraal gevecht tussen de piepende ratten in de kelder en de koevende duiven op het dak van de kerk. Deze keer heette het de Fireworks Music van Händel, in het programmaboekje van deze 'Bijzondere Academische Zitting' Fireworks Musis genoemd. Het boekje zelf droeg op de kaft de titel 'Programma' en bleek de rector magnificus een iets chiquer aanzien gegeven te hebben door diens naam als Boncke te spellen. Verre van chic was echter diens afsluiting van de middag, waarin hij publiekelijk wat dienstmededelingen verstreekte ("Erik, neem je straks die bul even mee anders blijft hij hier maar liggen") en gênante reclame maakte voor een firma die de bloemen in de kerk had geleverd. "We willen toch een ondernemende universiteit zijn", verklaarde hij zijn geste tegen het publiek dat zich plaatsvervangend zat te schamen en de mededeling daarom maar van een honend applausje voorzag.

Een uur of wat later wist overigens het universiteitskoor het geschonden muzikale blazozen van de RL weer wat op te poetsen door op de trappen van het oud-gouvernement een vlekkeloze versie van de hymne van het ANC ten gehore te brengen. Vanaf het balkon bedankte Beyers Naudé het koor voor het zingen van dit "Zuidafrikaanse volkslied".

Wammes Bos

Dr. C.F. Beyers Naudé in discussie met de universiteitsraad (foto Paul Mellaart)

MODERNE GENEESKUNDE EN MEDISCHE ETHIEK

- Overheersende karakteristieken van de moderne geneeskunde.
- Rol van geneeskunde en gezondheidszorg in de samenleving.
- Gentechnologie. Wat is het, waardoor gekenmerkt. Genethiek.

Inleider: **Dr. Ir. H. Jochensen**

- Studie moleculaire wetenschappen, Landbouwniversiteit Wageningen.
- Promotie preklinische kankeronderzoek, Rijksuniversiteit Leiden.
- Docent o.a. moleculaire biologie, Universiteit van Asunsion (Paraguay).
- Thans directeur prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut, Medisch-ethisch centrum: aandacht vanuit de Bijbel o.a. voor zaken als „reageerbuisbaby”, draagmoederschap, onderzoek aan embryo's, abortus provocatus, (actieve) euthanasie.

Datum: **Maandag 23 januari 1989, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuis „In de Fortuyn”**
Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling.

U bent van harte welkom!

Vrienden van het RK Studentenpastoraat

Autorijschool Dorsers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rij-examen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens met een rij-examinator wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts f 35,- per rijles in VW Golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 04490-77738 dagelijks na 18.00 uur en het gehele weekend.

Bij de vakgroep Farmakologie is t.b.v. een door NWO/Medigon gesubsidieerd project een vakature voor een

Onderzoeker in Opleiding

Zowel afgestudeerden van de Faculteit Geneeskunde als de Faculteit Gezondheidswetenschappen (studierichting BGK) komen in aanmerking. Het onderzoek betreft een studie naar de lange-termijn effecten van het sympathisch zenuwstelsel op de vaatwandstructuur bij hypertensie. De aanstelling geschiedt in principe voor de duur van 4 jaar. Nadere inlichtingen, alsmede sollicitaties aan: Prof. dr. H.A.J. Struyker Boudier, Rijksuniversiteit Limburg, Vakgroep Farmakologie, Postbus 616, 6200 MD Maastricht (043-888550).

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIJWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Een loopbaan met wereldwijde perspectieven

Het **ministerie van Buitenlandse Zaken** zoekt **academici** met visie, die opgeleid willen worden tot beleidsmedewerker. Zij komen afwisselend te werken op het departement in Den Haag en op de Nederlandse diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen in het buitenland.

Een internationale carrière

Een loopbaan als overplaatsbaar beleidsmedewerker bij Buitenlandse Zaken betekent dat u in aanraking komt met een groot aantal verschillende werkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn gericht op het voorbereiden en uitvoeren van het buitenlands beleid. Ze lopen uiteen van het verstrekken van visa tot het schrijven van toespraken, van het bijwonen van conferenties tot het begeleiden van ontwikkelingsprojecten. Tijdens uw carrière zult u te maken krijgen met de volgende werkterreinen:

- algemene belangenbehartiging van Nederland;
- het bevorderen van de internationale rechtsorde;
- vrede en veiligheid;
- Europese samenwerking;
- economische samenwerking en handelsbevordering;
- ontwikkelings samenwerking;
- culturele samenwerking;
- voorlichting en perszaken;
- consulaire taken, met name belangenbehartiging van Nederlanders in het buitenland.

Toelatingseisen

Wij nodigen u uit om te solliciteren wanneer u aan de volgende eisen voldoet:

- u bezit de Nederlandse nationaliteit;
- uw leeftijd ligt tussen de 23 en 31 jaar (mannen) of tussen de 23 en 32 jaar (vrouwen);
- u heeft voldaan aan uw verplichtingen ten aanzien van de militaire dienst of u bent van militaire dienst vrijgesteld (mannen);
- u heeft een (bijna) afgeronde universitaire opleiding. Onze voorkeur gaat uit naar economen, juristen, historici en politicologen. Ook linguïsten komen in aanmerking, vooral arabisten, oriëntalist en slavisten.

- goede kennis van Engels en Frans en van een derde moderne taal is een vereiste;
- ook verwachten wij kennis van economie, geschiedenis en recht, en inzicht in de internationale betrekkingen en de plaats van Nederland daarin.

Het is het streven van het ministerie van Buitenlandse Zaken het aantal vrouwelijke beleidsmedewerkers te verhogen. Vrouwelijke kandidaten wordt derhalve nadrukkelijk verzocht om te solliciteren. Bij gelijke geschiktheid wordt aan vrouwen de voorkeur gegeven.

Selectie

De kandidaten worden geselecteerd door middel van een Toelatingsonderzoek; het eerstvolgende zal van maart-juni 1989 gehouden worden. Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure. Daarnaast worden kandidaten onderzocht op medische geschiktheid voor dienstvervulling waar ook ter wereld.

Opleiding

Buitenlandse Zaken biedt u de mogelijkheid uw veelzijdigheid ten volle te benutten en uit te breiden. Dit begint direct na de aanstelling per 1 augustus 1989 met een intensieve interne opleiding van 10 maanden. Hierna volgt de eerste plaatsing van 2 jaar in een functie in binnen- of buitenland. Ook gedurende deze en volgende plaatsingen bestaat de mogelijkheid tot aanvullende opleidingen.

Tijdens de opleiding ontvangt u een salaris, dat tussen f 3.209,- en f 3.700,- bruto per maand ligt (afhankelijk van opleiding en ervaring).

Inlichtingen

Wanneer u meer informatie wilt over werkzaamheden, criteria voor toelating en arbeidsvoorwaarden, kunt u onze brochure **schriftelijk** aanvragen op het navolgende adres:

Bureau Werving, Selectie en Opleiding (DPZ/RO)
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage.

Ook het sollicitatieformulier dat nodig is voor deelname aan het Toelatingsonderzoek kunt u op dit adres schriftelijk aanvragen.

De sluitingsdatum voor sollicitaties is 10 februari 1989.

Nadere inlichtingen worden bovendien verstrekt op twee voorlichtingsbijeenkomsten die gehouden zullen worden op **donderdag 26 januari en dinsdag 31 januari a.s. om 19.00 uur.** Plaats: ministerie van Buitenlandse Zaken, Bezuidenhoutseweg 67 te 's-Gravenhage (2 minuten lopen vanaf station Den Haag Centraal). Ook (toekomstige) levenspartners van belangstellenden zijn op deze bijeenkomsten welkom. Aanmelding voor deze bijeenkomsten dient **schriftelijk** te geschieden onder opgave van naam, adres, telefoonnummer, leeftijd en studierichting bij het Bureau Werving, Selectie en Opleiding (DPZ/RO) van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Postbus 20061, 2500 EB 's-Gravenhage.

Bij uw aanmelding gaarne vermelden op welke datum u de voorlichtingsavond zult bezoeken. Voor de goede orde zij vermeld dat geen ontvangstbevestiging zal worden gezonden.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Samengesteld door Lucia Geurts

Tanita Tikaram

Vorig jaar stuurde een schuchter meisje een demobandje naar een Londense folkclub. Tot haar verbazing werd zij uitgenodigd om een avond te komen spelen. Het concert speelde zich af in een zijzaaltje, maar toevallig bevond zich onder het handjevol luisteraars een platenjongen, die de negentienjarige Tanita Tikaram een contract bezorgde. Nu prijkt haar debuutplaat "Ancient Heart" in de hoogste regionen van de hitparade. Het is een volwassen elpee, die uitsteekt boven de gemiddelde paradeplaatjes. De begeleidende sessiemuzikanten kleuren de met een donkere, ietwat hese stem gezongen, introspectieve teksten sfeervol in. Tanita laat zich leiden door grote voorbeelden. Invloeden van Leonard Cohen, Jennifer Warnes, Jackson Browne en vooral Joni Mitchell en Van Morrison zijn in haar bitterzoete songs te herkennen. Waarschijnlijk heeft de nog jonge zangeres weinig podiumervaring en kan haar begeleidingsband live niet het perfecte geluid van "Ancient Heart" evenaren, toch is een optreden van Tanita Tikaram op 25 januari in de schouwburg te Sittard een goede start van het nieuwe concertjaar.

Verminnen

Wie van het merkwaardige stemgeluid van de Belgische zanger Johan Verminnen houdt, kan zondag 22 januari naar hem gaan luisteren in de schouwburg in Maasmechelen, even over de Belgische grens. Samen met Tars Lootens brengt hij Brieven uit Lathem, begeleid door twee veelzijdige instrumentalisten. Het concert begint om 20.15 uur.

Operacursus

Van 22 tot en met 30 augustus wordt in Maastricht en Alden Biesen een cursus Opera & cultuur gegeven. Deze wordt verzorgd door medewerkers van de universiteit, het conservatorium en de toneelacademie en de open universiteit. Drie onderwerpen staan centraal in de cursus: de (re)productie van opera's, de culturele context en betekenis van opera's en de operakritiek. Elke cursist kan een van deze onderwerpen extra uitdiepen. Van te voren krijgen de deelnemers studiemateriaal thuis gestuurd. Tijdens de negen dagen in Maastricht en Alden Biesen nemen de cursisten deel aan werkgroepen, zijn aanwezig bij een

operaproductie, wonen een masterclass bij en hebben contacten met dramaturgen, regisseurs, decorbouwers, producenten etc. Verder zijn er lezingen en trainingen in luisteren en kijken. Na de cursus schrijft men een werkstuk over het gekozen onderwerp. Het maximum aantal deelnemers is dertig. De cursusprijs, inclusief verblijf, vervoer, cursusmateriaal, maaltijden etc. is elfhonderd gulden. Wie mee wil doen, moet niet te lang wachten met aanmelden. Dit kan bij mevr. A. Cuppens of mevr. M. Vara, tel. 888365/383. Zij kunnen ook verdere informatie geven.

Intro-entree omlaag

Met ingang van 1 januari zijn de toegangsprijzen van de Intro-podium concerten verlaagd van twaalf gulden naar een tientje (CJP van 8,50 naar 7,50 gulden). Studenten van het conservatorium en de muziekschool betalen nog steeds maar vijf gulden. Er zijn ook abonnementen verkrijgbaar. Het eerste Introconcert 1989 is aanstaande zondag 18 december om 15.30 in de muziekschool. Maartenspoort Maastricht. Robert Szreder, viool, en Peter Zimmerman, piano, spelen een programma met werken van Dallapiccola, Sjostakovitsj, Terzakis, Lutoslawski, Penderecki en Antheil. Het zijn alle hedendaagse muziekstukken geschreven tussen 1923 en 1984.

Schippers-marathon

De VPRO organiseert in het kader van het filmfestival Rotterdam een aantal activiteiten in het land. Zondag 22 januari is van 12 tot 18 uur in filmhuis Lumière aan de Boghaardenstraat een doorlopende voorstelling van televisiewerk van Wim T. Schippers. Een aantal van zijn geruchtmakende programma's zijn te zien in de twee grote zalen van het filmhuis.

Mimefestival en filmmarathon

Er is weinig schokkends gebeurd deze week in cultureel Limburg, of het moest de cultuurnota zijn van de gemeente Maastricht. Die is al uitgekauwd in de Maaspost van vorige week (sic!) en wij kijken reikhalzend uit naar wat wethouder Gerard Peters uit zijn hoge hoed tovert. Ijdel baasje trouwens om de nota de titel te geven "Dank u wel, gewoon applaus is voldoende." We zullen zien wat er gebeurt als het doek valt. Overal in de provincie zwaaien de narrenprinsen de komende weken hun scepter en dat is te merken aan het cultureel gehalte van het programma-aanbod: vastelaovesconcerten, prinselijke pripperasie, herremeniekeskonkoer, zingende potsvrouw en Bepie Kraft. Voor wie haar liefheeft, wil zij zingen.

Twee evenementen verdienen serieuze aandacht. Allereerst startte afgelopen maandag het Zuid-Nederlands mimefestival, dat tot en met 6 mei wordt gehouden in kleine en grote theaters in de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, in het kader van het nationale mimejaar 1989. Meer dan 200 voorstellingen van Nederlandse en buitenlandse mimegroepen brengen deze al te bescheiden kunst voor het voetlicht. In Limburg wordt het festival geopend met een voorstelling van de Haarlemse Mime Studio. Woensdag 25 januari brengt hij "Het Uitzicht, in het donker zijn de dingen..." in de stadsschouwburg. 's Middags is er een schoolvoorstelling, 's avonds een gewone die begint om acht uur. Vervolgens trekt de Studio langs alle grotere plaatsen van Maastricht tot Venlo.

De hoofdpersoon uit "Het Uitzicht" slaapt als een roos. Ze wordt wakker in een mysterieuze wereld, waarin dekens uit een dekenkast ontsnappen, een stier zichzelf tweedeelt in een voor- en achterwerk en mannen zonder lichamen jongleren met elkaars gezichten. Regisseur Peter van der Linden en zes mimespelers en -speelsters maakten van deze groteske avonturen in het donker een theatervoorstelling, waarin de beweging voor zich zelf spreekt.

Het festival programma is uitgebreid. Wij zullen er bij tijd en wijle aandacht aan besteden. In de agenda worden alle voorstellingen in deze regio aangekondigd.

Het tweede evenement van bijzondere signatuur is een filmmarathon op vrijdag 27 en zaterdag 28 januari in filmhuis Lumière aan de Bogaardenstraat. Dit gebeurt in het licht van het achttiende filmfestival Rotterdam en is tevens een hommage aan Huub Bals, de motor achter Film International, die deze zomer overleed. Bij de keuze voor de films, die tijdens de marathonsessies worden vertoond, heeft het filmhuis zich dan ook laten leiden door de hoogtepunten van eerdere festivals, "alle zeer persoonlijke beschermelingen van Huub Bals", aldus de Filmkrant. In 23 uur worden 16 films (ruim 40 kilometer celluloid) gedraaid van inmiddels bekende regisseurs als Tarkovski, Wenders, Jarmusch, de gebroeders Taviani en de Japanse grootmeester Akira Kurosawa. Uit de Sovjet-republiek Georgië is filmmaker Iosseliani afkomstig. Ook van hem wordt een film in het marathonprogramma opgenomen. Tenslotte zijn er nog twee Taiwanese films te zien. Lumière geeft een speciale festivalkrant uit met het volledige programma en verdere informatie. Het festival begint vrijdag om 19 uur en duurt tot vier uur 's nachts. Zaterdag is het van 14 tot 04 uur. Voor elke voorstelling zijn losse kaarten verkrijgbaar. Verder zijn er dagkaarten en, voor mensen met zitveles, passepartouts.

Tatina Tikaram

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend. Cabergweg 14, 6217 SC Maastricht. Tel. 212200 (administratie).

(Advertentie)

VW Golf

AUTORIJSCHOOL ROUMANS

BMW

Quirinaalhof 4 k Maastricht. Tel. 043-476331

AGENDA

Toneel

Boeing Boeing/Crash Crash, komedie van Marc Camoletti door Toneelgroep Amsterdam, Stadsschouwburg, 24 jan. 20.00 uur.
Jeanne d'Arc, dramatische kroniek door G.B. Shaw, Stadsschouwburg 25 jan. 20.00 uur.
Frappant, Paul Haenen, cabaret, Stadsschouwburg, 26 jan. 20.00 uur.

Muziek

LSO, dirigent: Salvador Mas Conde, Staargebouw 21 jan. 20.00 uur.
Nederlands Studenten Orkest, Staargebouw 23 jan. 20.00 uur.
Johan Verminnen, zingt -brieven uit Lathem-, Schouwburg Maasmechelen, 22 jan. 20.15 uur.
Robert Szreder en Peter Zimmerman, resp. viool en piano, Intro, St. Maartenspoort 2, 22 jan. 15.30 uur.

Exposities

Het postmoderne aan kinderen verklaard, Bonnefantenmuseum, t/m 3 febr.
Imi Knoebel en Frank Van den Broeck, resp. Bilder 87/88 en tekeningen en schilderijen 87/88, Bonnefantenmuseum 22 jan t/m 2 apr.
Marie Jeanne Bauduin, Hans Maessen, olieverven en kleuretsen, Galerie Fah, vrij t/m zo 13.00-17.00 uur.
Henk Speth en Mieke Derikx, schilderijen, Perroengalerie, wo t/m za 13.00-18.00 uur.
Helen van Heteren en Michael Ballak, geweven theaterdoeken en foto's van theaterscène's, Stadsschouwburg, t/m 27 jan.
Mondriaan, expositie over Mondriaan, Universiteitsbibliotheek Bonnefantencomplex, t/m 11 febr.
Marianne Aartsen, recente schilderijen, Stads-galerij Heerten, Raadhuisplein 19, di t/m vrij 11.00-17.00 uur, za en zo 14.00-17.00 uur., t/m 5 maart. (t/m 28 jan. zijn de litografieën van haar te zien bij Galerie Signet).
Bart Drost, terug naar de Bron (een tentoonstelling zonder titel), Museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 8, Venlo, 13 jan. t/m 5 maart, dag. van 10.00-16.30 uur, za en zo 14.00-17.00 uur.

Vormen in glas, werk van hedendaagse Nederlandse glaskunstenaars, Gemeentemuseum Roermond, t/m 29 jan., di t/m vrij 11-17 uur, za, zo 14-17 uur.
Wil Penboom, schilderijen, Ziekenhuis Maastricht, t/m 22 jan.
Rene Glaeser, grafiek en schilderijen, Schuurwilt & van Noorden, Rechtsstraat 64, wo t/m za 14.00-18.00 uur, dg 14.00-20.00 uur, t/m 5 maart.
Henk Fonville, olieverfschilderijen en aquarellen, Galerie Hof van Oensel, Hoogstraat 5, Oensel-Schimmert, 21 jan. t/m 25 febr., di t/m zo van 14.00-17.00 uur.
Wim Claassen, Ton Sits, Giuseppa Penone, Galerie Wanda Reiff, Rechtsstraat 43, di t/m za 13.00-18.00 uur, 21 jan. t/m 18 mar.

Films

Filmhuis Lumiere, Bogaardenstraat 40b
Blind Chance, 19 t/m 26 jan. 20.00 uur.
Vivement dimanche, 19 t/m 26 jan. 21.00 uur.
Big time, 19 t/m 26 jan. 22.00 uur.
Filmmarathon, 27 en 28 jan. van 19.00-04.00 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat 1
Moonwalker, dag. 19.00 uur, za, zo ook 14.15 en 16.45 uur.
Who framed Roger Rabbit, dag. 18.45-21.15 uur, za, zo ook 14.00-16.15 uur.
Frank en Fey, za, zo 14.00-16.15 uur, wo 14.00 uur.
Action Jackson, dag. 21.15 uur.
Scrooged, dag. 18.45 en 21.15 uur.

Cine K, Bernardstraat 13
Spoonoo, dag. 20.00-22.15 uur.
Maï, Kleine Gracht 24a

A fish called Wanda, dag. om 14.30-21.00 uur, za, zo ook om 18.30.
De reddertjes, za, zo, wo om 14.30 uur.
The manchurian candidate, dag. om 14.30 en 20.30 uur, za, zo ook om 18.00 uur en 20.30 uur, wo alleen om 20.30 uur.
Big, dag. om 14.30-20.30 uur, za, zo ook om 18.30 uur.
Willow, dag. om 14.30-21.15 uur, za, zo ook om 18.30 uur.

De Woongroep

Wimmie zat op zijn kamertje onder de pannen. Wat een gedoe toch. Waarom moesten er in zijn leven toch altijd problemen opdoemen? Waarom doemden ze niet alleen op, maar werd hij er ook nog 's mee geconfronteerd? En waarom delfde hij in de confrontatie altijd het onderspit?

Omdat ik een stom ei ben, dacht hij. Een apekop, een oen, een drol van een joch. Een mislukking. Ik durf geen beslissingen te nemen, ik laat het altijd maar aanmodderen, en dan gebeuren er altijd, altijd, altijd ongelukken. En waren het nou maar ongelukken zoals een gebroken been. Iets concreets, een zaak die alom medelijden opwekte. Erkende zieligheid van het moment, aandacht, steun en liefde opwekkend.

Maar nee, hij, Wimmie de flapdrol, had sinds de middelbare school immer weer de plank zódanig misgeslagen dat alleen maar zijn ego gekwetst werd. Was hij nog maar klein, een klein onschuldig jongetje met blond engelenhaar. Dan hoefde hij zich geen zorgen te maken. Geen paniek wanneer er zomaar een onbekend mens op 'm afkwam, want dan kon hij zich nog gewoon achter de bank verschuilen en een beetje gaan huilen.

Wat heeft een kind het toch makkelijk, dacht Wimmie. Of nee... paniek sloeg om zijn hart... niet ieder kind, Wimmie blijf rustig, denk niet aan... Wimmie's hersencellen dreigden te gaan stuipen. Rustig, Wimmie, sprak hij zichzelf toe, denk dáár nou niet aan, dat is Geheim, erg Geheim. Frederike heeft het dan wel bijna uit me losgekregen, maar het blijft een Diep Geheim, denk er niet aan. Niet. Denk aan je eigen jeugd, denk aan het hondje wat je zo graag had gehad, denk aan de bloemen, aan de kastelen van hooi die je in de warme zomerzon in de wei bouwde, aan de zwaneveren die je spaarde en zorgvuldig in de tuin plantte, denk aan de spijlen van het kinderbedje waardoorheen de buitenwereld vreedzaam in vakken verdeeld opdoemde.

Ach, wat had Wimmie graag een hondje gehad. Een bruin hondje met veel haar waar hij heel lief voor zou zijn geweest. En het hondje ook voor hem. Hij zou 'm Loebas hebben genoemd. Of Teddy, net als z'n beetje, want dan waren ze een beetje familie, en allebei niet zo eenzaam.

Maar van zijn ouders mócht Wimmie helemaal geen hondje. Boze beesten, en ze ruiken en ze kosten veel centjes. Een goudvis kon er nog wel van af. Maar die kon je moeilijk Teddy noemen, want dat zou de Beer wel een érg raar familielid hebben gevonden. Wimmie probeerde het nog wel eventjes, legde de Beer uit dat Teddy de Goudvis een aangenomen familielid was. Maar de Beer wilde er niets van weten. Later trouwens ook niet van Teddy de Moerasschildpad en Teddy de Gup. Onknuffelbaar, was de kritiek van de Beer. Daar had-ie ook wel weer gelijk in. Misschien dat zo ook de oorsprong van Wimmie's ongeluk te vinden was. Onknuffelbaar. Wimmie pakte Teddy de Beer van zijn bed. Een bejaard beestje. Maar, fluisterde Wimmie, hoe ouder de Beer, hoe dieper het Geheim.

(wordt vervolgd)

Martha Savannah

UMMER D'R NEAVER

Ondanks "het beste voorbehoedsmiddel van Kerkrade" geboren: carnavalsgek Marc Hermans (foto Franco Gori)

Dat het vieren van carnaval een exclusieve Limburgse aangelegenheid is staat binnen de provincie wel vast. Moeilijker is de vraag welke Limburgers de beste carnavalisten zijn. Venlo, Weert en Roermond zijn niet Limburgs genoeg. Iets zuidelijker kan Sittard ook geen aanspraak op de titel maken. De spoorwegen waren daar allang achter en als er al een Sittardenaar met carnaval het huis verlaat, dan is het waarschijnlijk voor de extra-trein naar Maastricht. Het Maastrichtse carnaval kent in Limburgse ogen al helemaal geen genade meer; alleen al omdat de stad favoriet is bij alle niet-Limburgers. Voor de Maastrichtenaars wordt het steeds moeilijker om een stadgenoot te ontdekken tussen alle in bussen aangevoerde 'Hollenders'. Vorig jaar was zelfs prins carnaval geen Maastrichtenaar ook al zong hij dagenlang 'Iech bin geboore in Mestreech'. Blijven Kerkrade en Heerlen over. Heerlen is een Hollandse enclave in Zuid-Limburg, daar kunnen we dus kort over zijn. En om Kerkradenaren nou te promoveren tot de beste carnavalsvierders van Limburg? Het blijft een stad die per toeval in Nederland ligt, het dialect is nauwelijks te verstaan zonder een vwo-diploma Duits en het Schlagerfestival is natuurlijk ook niet iets waar we als Limburgers trots op zijn. Wat wel voor de Kerkradenaren spreekt is de manier waarop ze alle Limburgers van hun onovertroffen carnaval proberen te overtuigen.

bericht uit Maastricht

Ook in het studentenwereldje blijven de Kerkradenaren niet ongehoord. Eén van de luidruchtigste is Marc Hermans. Tweedejaars student rechten, volks-amateur-toneelspeler, berucht mentor tijdens de Inkom, voor dames 'noch-zu-haben' en bestuurslid van de PvdA afdeling Kerkrade. Kortom, voldoende capaciteiten om carnaval te vieren. Hij maakt dan ook deel uit van de Kerkradse carnavalsartiesten 'Ummer d'r Neaver'. Met z'n zessen doorkruisen ze tussen nieuwjaar en carnaval elk weekend het Limburgse land. Zo ook zaterdag 16 januari: Om acht uur opent 'Ummer d'r Neaver' een carnavalszitting in café Nulland, in een buitenwijk van Kerkrade. Een handvol mensen zit aan lange tafels vol bier in een klein en knullig versierd zaaltje. Hoewel de ambiance niet al te inspirerend is voor artiesten vormt dat geen probleem; Lang leve de lol en alles voor de gage! Het chagerijnige gezicht wordt omgetoverd in één en al lachen 'Ummer d'r Neaver' stormt met instrumenten het podium op. Marc Hermans schreeuwt de zaal toe: "Hei zunt vuur da: ut bekendste voorbehoedsmiddel van Kirchroa" (Hier is het bekendste voorbehoedsmiddel van Kerkrade); "Ummer d'r Neaver." Het ijs is meteen gebroken, het Kerkradse publiek zingt de eigen carnavalschlagers gemakkelijk mee en na twintig minuten staat iedereen naast de stoel en schreeuwt 'zugabe'. Maar dat zit er helaas niet in. De volgende artiesten staan al achter in de zaal te wachten en 'Ummer d'r Neaver' heeft precies een kwartier om in Kunrade, ongeveer vijftien kilometer, te komen. In sneltreinvaart wordt afgerekend, ingeladen en vertrokken. Kunrade is een dorpje met misschien duizend inwoners, waar de plaatselijke carnavalsvereniging één keer per jaar 'de grote zitting' organiseert. Het

hele dorp, en nog meer, bevolkt de toch ruime zaal, die voor deze gelegenheid echter veel te klein is. De ceremoniemeester staat buiten al te wachten. De groep heeft nog precies twee minuten, want de huidige act is al met het laatste nummer bezig. De trompettisten staan tussen het publiek op de tafels en de zaal is compleet platgespeeld als de aftocht geblazen wordt. Zonder de zaal gezien te hebben stormt de Kerkradse trots het podium op. "Hei zunt vuur da: ut bekendste voorbehoedsmiddel van Kirchroa; Ummer d'r Neaver." De groep treedt hier al voor het vijfde jaar in successie op en Kunrade kent de liedjes al uit het hoofd, maar de grappen tussendoor zijn nieuw. Marc Hermans heeft iets weg van de Duitse Otto, en zanger Joost, conservatorium-student, doet zo dom als André van Duin. Na twintig minuten zijn de stoelen weer leeg en dondert het 'zugabe' weer richting podium. Maar helaas 'Ummer d'r Neaver' heeft haast, rekent af en vertrekt. Op naar de 'grote zitting' van de ruitclub, alweer in Kerkrade. Het applaus voor de vorige artiesten klinkt al, als de bus bij de artiesteningang parkeert. Ieder pakt zijn eigen instrument en daar gaat hij weer: "Hei zunt vuur da: ut bekendste voorbehoedsmiddel van Kirchroa; Ummer d'r Neaver." Na twintig minuten roept iedereen 'zugabe'; dus tijd om af te rekenen en te vertrekken.

Op naar de laatste halte in Sittard. Een moeilijke klus, want het Kerkradse dialekt zou weleens voor problemen kunnen zorgen. Tien minuten te laat in Sittard, dus rechtstreeks vanuit de bus: "Hei zunt vuur da: ut bekendste voorbehoedsmiddel van Kirchroa; Ummer d'r Neaver." Af en toe begrijpen de Sittardenaars het dialekt niet, maar dat lost Marc Hermans zelf op. Hij buldert zijn eigen charmante glimlachje, dat het midden houdt tussen een orkaan en een aardbeving, door de microfoon en het publiek ligt alweer plat op de tafel, met het gezicht in de plens bier, die bij de vorige lachstuip aan de maag wist te ontsnappen. Zelfs een subtiel grapje over Johnny Jordaan doet zijn werk. Waarna Marc de zaal uitlegt waarom lachen zo ongezonder is: "Je wordt er namelijk heel dik van, want mijn zus was op vakantie en die heeft toen tegen een Italiaan gelachen..." Voor een aantal vrouwelijke toeschouwers, die zo te zien altijd gelachen hebben, lijkt zuurstof nodig, maar een flinke slok bier verhindert ook een zekere dood-door-lachen. Na twintig minuten wederom hetzelfde liedje; 'zugabe'. De laatste artiesten van de avond zijn nog niet gearriveerd, dus tovert 'Ummer d'r Neaver' nog even een paar oude programma's uit de hoge hoed. Na drie kwartier, het is ondertussen twaalf uur, worden de Kerkradenaren bijna op handen van het podium gedragen en zit de avond erop. Omkleden, inpakken, afrekenen en terug naar Kerkrade. Geen slechte avond. Het is weliswaar hard werken, maar voor twintig minuten wordt ook méér dan een maand basisbeurs voor uitwonende studenten betaald. Toch moet Marc Hermans erkennen: "Het komt ons natuurlijk slecht uit dat carnaval dit jaar zo vroeg valt. Vier weekenden en dan is het voorbij. Vorig jaar hadden we bijna twee keer zoveel optredens, zelfs tot in Keulen. Maar het mooiste blijft toch een 'Herrensitzung'. Duizend kerels in de zaal, die allemaal toeterzat zijn. Speciaal voor dat optreden nemen we altijd twee bloedmooie meiden mee, die dan een kleine strip-tease opvoeren. Dan heb je moeite om die zatappen van het podium te houden. En achterin de zaal klimmen ze op de tafels, totdat ze er massaal doorheen vallen. Prachtig, die carnaval."

Marc Bonten

PR
STU
UIT

In een b
heeft D
ven dat
voor sc
meer in
seren is
matiser
handen
van de
denten.
mbo'ers
pig een
maand.
niet will
vatiserin
verlagin
ten wor
voorstel
steeds n
Kamer.
Deetma
clusies
ringstoe
ringsban
de hoofd
seringsb
Hunter.
citeit' v
doende
men wi
stelsel t

RECI

De bela
student
die info
Ook Ne
gie zijn
jaar. D
gestege
cologie.
tie, ele
groeien
Dat blij
dingsge
rie van
pen wo
lyse va
maakt.
met de
ri vorig
clusies
aanmel
pelijk c
dan in
den ha